

Suomalaisten naisten sijoituskäyttäytyminen ja sen muutokset vuosina 2019–2021

Ella Remes

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2022

Tradenomin tutkinto

Tiivistelmä

Tekijä

Ella Remes

Tutkinto

Tradenomi

Opinnäytetyön nimi

Suomalaisten naisten sijoituskäyttäytyminen ja sen muutokset vuosina 2019–2021

Sivu- ja liitesivumäärä

41 + 18

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, millainen suomalainen nainen on sijoittajana ja millaisia muutoksia hänen sijoituskäyttäytymisensä on tapahtunut vuosina 2019–2021. Lisäksi opinnäytetyö pyrkii selvittämään syitä, mitkä ovat johtaneet tapahtuneisiin muutoksiin. Opinnäytetyö on rajattu kohdistumaan suomalaisiin täysi-ikäisiin naissijoittajiin ja muutosten tarkastelujakso on rajattu viimeiseen kolmeen vuoteen. Opinnäytetyön aihe sai alkunsa tekijän tekemistä havainnoista naisten kasvaneeseen sijoitusinnostukseen liittyen.

Tietoperustan tarkoituksena on käsitellä sijoittamisen teorioita sekä olennaisia osa-alueita, jotka aloittelevan sijoittajan tulisi tietää sijoittamisesta. Lisäksi tutustutaan markkinoiden yleisimpiin sijoitustuotteisiin. Tietoperustan tarkoituksena on myös avata tutkittavan aiheen teoriaa lukijalle. Tutustuttuaan teoriaan, lukijan on helpompi hahmottaa opinnäytetyön tutkimuksellista osiota.

Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Tutkimuksen vastaukset kerättiin 1.10.2021 Vauras Nainen -nimisessä Facebook-ryhmässä Google Forms -tutkimuslomakkeen avulla. Vastauksia saatiin yhteensä 411 kappaletta, jonka jälkeen kysely suljettiin.

Suomalaisen naissijoittajan profiilia kartoittaessa voitiin todeta naisten sijoittavan suunnitelmallisesti ja lopulliset sijoituspäätökset haluttiin tehdä itsenäisesti. Sijoittamisen megatrendi vastuullisuus puhutteli merkittävää osaa naissijoittajia. Valtaosa vastanneista haki sijoituksilleen korkeaa tuottoa ja näin ollen oli myös valmis ottamaan korkeampaa riskiä. Yleisin motiivi sijoittamiselle oli sijoitusten tuoma taloudellinen turva.

Tutkimuksen tulosten pohjalta voidaan todeta, että suomalaisten naisten kiinnostus sijoittamista kohtaan on kasvanut huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Tutkimukseen osallistuneista yli 27 % on aloittanut sijoittamisen tutkimuksen tarkasteluajankohtana eli viimeisen kolmen vuoden aikana. Viimeisen kolmen vuoden aikana 88,5 %:lla vastanneista on tapahtunut muutoksia omassa sijoituskäyttäytymisessä. Yli puolet vastanneista kertoi kasvattaneensa kuukausittaisen sijoituksen summaa ja 49,2 % kertoi sijoittaneensa itselle uusiin sijoitustuotteisiin. Yleisimmät muutoksiin vaikuttaneista tekijöistä olivat säännöllisten tulojen kasvu ja elämäntilanteen muuttuminen.

Asiasanat

Sijoittaminen, säästäminen, naissijoittaja

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Aihe, rajaus ja tavoitteet	1
1.2	Tutkimuskysymykset.....	2
1.3	Rakenne.....	2
2	Sijoittaminen	4
2.1	Teoriat	4
2.2	Motiivit	5
2.3	Sijoitussuunnitelma	5
2.4	Työkalut.....	6
2.4.1	Arvo-osuustili	6
2.4.2	Osakesäästötili	7
3	Sijoitustuotteet.....	8
3.1	Osakesijoittaminen	8
3.2	Rahastosijoittaminen	8
3.2.1	Korkorahastot	9
3.2.2	Osakerahastot	9
3.2.3	Yhdistelmärahastot.....	9
3.2.4	Indeksirahastot	10
3.2.5	ETF-sijoitusrahastot.....	10
3.3	Asuntosijoittaminen.....	10
3.4	ASP-tili	11
3.5	Metsäsijoittaminen	11
3.6	Joukkovelkakirjalainat.....	12
3.7	Kryptovaluutat	12
4	Tutkimusprosessi	13
4.1	Tutkimusmenetelmä	13
4.2	Tutkimuksen toteuttaminen	14
4.3	Aiemmat tutkimukset naisten sijoittamisesta.....	14
5	Tutkimustulokset	17
5.1	Vastaajien taustatiedot	17
5.2	Vastaajien profiili sijoittajina.....	19
5.2.1	Riskin ottaminen ja tuotto-odotus.....	19
5.2.2	Vastaajien aktiivisuus sijoittajana.....	20
5.2.3	Uusien sijoitustuotteiden kokeilunhalu	22
5.2.4	Vastuullisuuden merkitys.....	23
5.2.5	Sijoitusten suunnitelmallisuus ja itsenäinen päätöksenteko.....	23
5.3	Sijoittamisen motiivit	25

5.4	Sijoitusten alkupääoma ja -arvo	26
5.5	Sijoitusten aikajänne.....	28
5.6	Sijoittajien käyttämät tuotteet ja työkalut	28
5.7	Tiedonhaussa käytettävät kanavat.....	30
5.8	Sijoituskäyttäytymisen muutokset ja niihin vaikuttaneet tekijät.....	31
6	Pohdinta	33
6.1	Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset	33
6.2	Tutkimuksen luotettavuus.....	34
6.3	Opinnäytetyöprosessi ja oman oppimisen arviointi.....	35
	Lähteet	37
	Liitteet.....	42
	Liite 1. Kyselylomake.....	42
	Liite 2. Kyselylomakkeen vastaukset yhteenvetona	49

1 Johdanto

Naisten sijoittaminen on noussut mediassa laajalti esiin viimeisten vuosien aikana ja etenkin naisille suunnatut sijoitusaiheiset kanavat ovat lisääntyneet merkittävästi. Ensimmäisessä kappaleessa käsitellään opinnäytetyön taustatietoja kuten aihetta, opinnäytetyön tavoitteita, tehtyjä rajauksia sekä tutkimuskysymyksiä. Lisäksi avataan hieman opinnäytetyön rakennetta, mikä osaltaan helpottaa lukijaa hahmottamaan opinnäytetyön kokonaisuutta paremmin.

1.1 Aihe, rajaus ja tavoitteet

Opinnäytetyön aiheena on suomalaisten naisten sijoituskäyttäytyminen ja sen muutokset viimeisen kolmen vuoden aikana. Suomalaisten naisten sijoitusinnostus on ollut nousussa viimeisten vuosien aikana. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millainen on suomalainen nainen sijoittajana sekä millaisia muutoksia sijoituskäyttäytymisessä on tapahtunut ja mitkä tekijät ovat vaikuttaneet tapahtuneisiin muutoksiin. Olen itse ollut kiinnostunut ja aloittanut sijoittamisen heti tultuani täysi-ikäiseksi. Idea opinnäytetyön aiheeseen tuli luettuani artikkelin Talouselämästä, mikä kertoi suomalaisten naisten sijoittamisesta. Olen itse huomannut, että sosiaalisessa mediassa naisille suunnattujen sijoitukseen liittyneiden kanavien määrä on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina. Tästä esimerkkejä ovat Mimmit sijoittaa -podcast sekä Vauras Nainen Facebook-ryhmä. Oman mielenkiinnon sekä tekemieni havaintojen yhteisvaikutuksesta syntyi lopullinen idea opinnäytetyön aiheeseen ja nimeen.

Opinnäytetyö on rajattu kohdistumaan suomalaisiin naissijoittajiin. Tutkimukseen kerättiin vastauksia yli 18-vuotiailta naisilta nettilomakkeen avulla. Vastaukset kerättiin Vauras Nainen -nimisessä Facebook-ryhmässä, joten kaikki tutkimukseen vastanneet ovat olleet kyseisen ryhmän jäseniä. Tältä osin tutkimus on kohdistunut ainoastaan ryhmän jäseniin ja näin ollen rajannut vastausjoukkoa. Sijoituskäyttäytymisessä tapahtuneet muutokset ovat puolestaan rajattu kohdistumaan viimeiseen kolmen vuoden ajalle.

Tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena on saada selville, millainen on suomalainen nainen sijoittajana. Näin saadaan vastaus opinnäytetyön pääkysymykseen. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaisia muutoksia suomalaisten naisten sijoituskäyttäytymisessä on tapahtunut viimeisen kolmen vuoden aikana ja mitkä tekijät ovat vaikuttaneet tapahtuneisiin muutoksiin.

Muita tavoitteita opinnäytetyön tekemisellä on saada parempi kokonaiskuva sijoittamisesta sekä tehdä onnistunut tutkimus, jonka tuloksista mahdollisesti olisi hyötyä

myös muille. Tutkimustulokset julkaistaan Vauras Nainen -ryhmässä tutkimukseen vastanneiden pyynnöstä. Pidän myös mahdollisena, että tutkimustuloksia julkaistaan myös muissa kanavissa, kuten esimerkiksi LinkedIn. Toivon opinnäytetyöni innostavan nuoria naisia sijoittamisen pariin ja tuomaan lisätietoa aloitteleville sijoittajille. Pidän myös mahdollisena, että opinnäytetyö tulee avaamaan uusia ovia työrintamalla.

1.2 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset kertovat tutkimuksen tavoitteista. Opinnäytetyöni pääkysymyksenä on selvittää, millainen on suomalainen nainen sijoittajana. Tarkemmin kerrottuna, tutkimus selvittää suomalaisten naissijoittajien profiilia, motiiveja ja toimintatapoja sijoittamisessa. Vastauksen saamiseksi alakysymyksiksi on asetettu seuraavat kysymykset:

- Mitkä ovat suomalaisen naisen sijoittamisen motiivit?
- Millaisia summia sijoitetaan?
- Mitä tuotteita ja työkaluja käytetään sijoittamiseen?
- Millaisia muutoksia sijoituskäyttäytymisessä on tapahtunut viimeisen kolmen vuoden aikana?
- Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet tapahtuneisiin muutoksiin?

Alakysymykset auttavat saamaan vastauksen opinnäytetyön pääkysymykseen ja tuomaan lisätietoa siitä, millaisia muutoksia suomalaisten naisten sijoituskäyttäytymisessä on tapahtunut viimeisen kolmen vuoden aikana. Vastausten saamiseksi on toteutettu laaja nettitutkimus kattavalla kyselylomakkeella, jonka avulla haettiin mahdollisimman luotettavia vastauksia aikaisemmin listattuihin alakysymyksiin.

1.3 Rakenne

Opinnäytetyön rakenne voidaan karkeasti jakaa neljään osaan, johdantoon, teoria osioon, tutkimus osioon sekä pohdintaan. Teoria osio käsittelee pääosin sijoittamisen teorioita sekä sijoittamisen työkaluja ja tuotteita. Tutkimus osiossa perehdytään tutkimuksen taustoihin, aikaisemmin tehtyihin tutkimuksiin sekä saatuihin tutkimustuloksiin. Pohdinnan on tarkoitus tiivistää opinnäytetyö ja esittää ytimekäs vastaus opinnäytetyön pääkysymykseen. Lisäksi pohdinta osiossa mietitään jatkotutkimus ehdotuksia sekä arvioidaan oma oppiminen ja opinnäytetyöprosessi.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna opinnäytetyön peittomatriisin, mikä havainnollistaa työn rakennetta tutkimuskysymysten avulla. Peittomatriisi auttaa lukijaa hahmottamaan alakysymysten teoreettisen viitekehyksen sekä kyselylomakkeen kysymysten ja tutkimuksen tulosten suhdetta toisiinsa. Kiteytettynä taulukko kertoo lukijalle, missä

kappaleissa käsitellään minkäkin alakysymyksen teoriaa, mitkä kyselylomakkeen kysymykset on kohdistettu vastaamaan tarkasteltavaan kohtaan ja mistä kohdasta löytyvät tutkimuksen tulokset eli vastaukset alakysymyksiin.

Taulukko 1. Peittomatriisi

Tutkimuksen alakysymykset	Teoreettinen viitekehys	Kyselylomakkeen kysymykset	Tutkimuksen tulokset
Mitkä ovat suomalaisen naisen sijoittamisen motiivit?	2.2	Kysymys 5	5.3
Millaisia summia sijoitetaan?	2.3	Kysymykset 7, 8, 9	5.4
Mitä tuotteita ja työkaluja käytetään sijoittamiseen?	2.4, 3	Kysymykset 4, 22, 23	5.6
Millaisia muutoksia sijoituskäyttäytymisessä on tapahtunut viimeisen kolmen vuoden aikana?	-	Kysymykset 18, 19	5.8
Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet tapahtuneisiin muutoksiin?	-	Kysymys 20	5.8

2 Sijoittaminen

Sijoittaminen ja säästäminen eroavat toisistaan, vaikka molemmilla termeillä on tarkoituksena tuoda taloudellista turvaa talouteen ja kasvattaa varallisuutta. Sijoittamisen tavoitteena on kuitenkin saada tuottoa sijoitetulle pääomalle. Säästämisellä puolestaan pyritään kasvattamaan säästösummaa omia varoja lisäämällä. Säästämisessä lähtökohtaisesti pyritään säilyttämään säästöjen nykyarvo eikä aktiivisesti haeta arvonnousua. Säästäminen on hyvä tapa luoda puskuria ja varautua arjen yllättäviin menoihin. Sijoittamisessa oman pääoman arvonnousu sekä tuotto ovat pääosassa. (Finanssialalle s.a.)

2.1 Teoriat

Moderni portfolio on monien sijoittajien käyttämä teoria. Modernin portfolioteorian ideana on pienentää salkun kokonaisriskiä hajauttamalla sijoitus useampiin eri kohteisiin. Sijoitussalkun hajauttamiselle on useita keinoja. Ajallinen hajautus mahdollistaa markkinatilanteen vaihtelusta johtuvaa riskiä. Eri toimialan yrityksiin sijoittaminen mahdollistaa tasaisemman tuoton. Tällöin yhden toimialan heikompi kehitys ei näyntyädy niin merkittävänä, kun salkussa on myös muiden toimialojen yrityksiä. Kun sijoitussalkku on hajautettu maantieteellisesti, ei yhden alueen kriisi tai taantuma heilauta koko salkkua. Myös markkinoiden kasvu eripuolilla maailmaa vaihtelee ajallisesti. Maantieteellinen hajautus tuo etunaan usein myös valuuttakohtaisen hajautuksen. Lisäksi sijoitukset ovat mahdollista hajauttaa erilaisten sijoitustuotteiden kesken kuten osakkeiden, rahastoiden, asuntojen, raaka-aineiden ja niin edelleen. Teorian lähtökohtaisena tavoitteena on pyrkimys maksimoida sijoitusten tuotto valitulla riskitasolla. (Oksaharju 2013, 21–35.)

John B. Williams esitti teorian, joka pohjautuu sijoituskohteen reaaliarvoon. Reaaliarvo määritellään analysoimalla tämänhetkinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät. Lyhykäisyydessään sijoituksia tulisi ostaa silloin, kuin hinta tippuu alle reaaliarvon ja myydä silloin kun se ylittää sen. Reaaliarvon määrittelyn perustana oli osinkotulo. Teorian mukaan osakkeen arvon tulisi perustua tulevaisuuden tulovirtoihin eli osinkoihin. (Malkiel 2007, 29–30.)

John Maynard Keynesin vuonna 1936 esittämä pilvilinnateoria kohdistuu psyykkisiin arvoihin. Teoria pohjautuu ajatukseen tulevaisuuden arvosta ja pyrkimyksestä ostaa osakkeita silloin, kuin valtavirta ihmisistä ei vielä osta. Teorian mukaan sijoituksia kannattaa ostaa silloin kun niiden tulevaisuuden arvo on korkeampi sijoitusten nykyarvoon verrattuna. Tarkoituksena on pyrkiä analysoimaan sijoittajien tulevaa käyttäytymistä. Lisäksi Keynes ymmärsi, ettei yksittäisen ihmisen mieltymyksillä ole merkitystä, vaan

täytyy pyrkiä pohtimaan miten valtavirta sijoittajista tulee käyttäytymään tulevaisuudessa. (Malkiel 2007, 31–32.)

2.2 Motiivit

Motiivit toimivat tekemisen moottorina. Motiivit eivät kerro miten ihmiset käyttäytyvät, vaan kuvaavat syitä miksi ihmiset käyttäytyvät tietyllä tavalla. (Mayor & Risku 2015, luku 2.5) Tässä yhteydessä motiivit siis kuvaavat perimmäisiä syitä sijoittamiselle. Motiiveja voi olla useampia ja ne voivat vaihtua ajan myötä. Motiivina sijoittamiselle voi olla halu saada tilillä lojuville säästöille pientä tuottoa inflaation sijaan, tai esimerkiksi taloudellisen riippumattomuuden saavuttaminen. Monet sijoittavat, jotta talous olisi turvattu yllättävien tilanteiden sattuessa. Ihmiset haluavat myös lisäturvaa talouteensa eläkepäivien ajaksi. Osalle syy ylimääräisten varojen sijoittamiseksi voi yksinkertaisuudessaan se, ettei ole tarvetta kuluttaa enempää. Joillekin motiivi voi olla säästäminen tulevaa isompaa hankintaa varten, kuten esimerkiksi asunnonostoon. (Pörssisäätiö 2014, 6.)

Taloudellinen riippumattomuus tai ylipäätään vapaus ovat painavimpia motiiveja sijoittamiselle. Vapauden voidaan ajatella olevan sitä, ettei ruokakaupassa tarvitse katsoa hintoja tai vapaus valita oma työmäärä tai virallista eläkeikää aikaisempi eläkkeelle siirtyminen. Sijoittaminen on monille myös uuden oppimista tai itsensä haastamista. (Parviainen & Järvinen 2012, 34–40.) Sijoittaminen voi tyydyttää myös joidenkin peliviettä; halua tavoitella nopeita ja suuria onnistumisia sijoittamisen kautta. Tämä tulisi kuitenkin ottaa huomioon jo sijoitussuunnitelmaa tehdessä, tätä motiivia ei suositella toteutettavaksi koko salkun arvolla. (Salkunrakentaja 2018.)

2.3 Sijoitussuunnitelma

Sijoitussuunnitelman ajatuksena on ohjata ja muistuttaa omista tavoitteista markkinatilanteen muuttuessa ja ajan kuluessa. Sijoitussuunnitelmaan on hyvä kirjata karkeasti omat tavoitteet, aikataulu, oma riskinsietokyky sekä tämänhetkinen taloustilanne. Suunnitelmaa tehtäessä on hyvä pysähtyä miettimään, millainen summa olisi mahdollista sijoittaa, jotta muu talous ei kärsisi. Tämän jälkeen on hyvä miettiä kuinka kauan varat voivat olla sivussa ja millaista tuottoa odotetaan. Sijoitusten pitoajaksi suositellaan vähintään viittä vuotta, jotta markkinoilla tapahtuvat heilahdukset ehtivät tasoittua. (OP s.a.) Tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä, eli mitä korkeampaa tuottoa haetaan sijoitukselleen, sitä korkeampi riski sijoituksissa on. Sijoitussuunnitelmaa tehdessä on hyvä miettiä, kuinka aktiivisesti haluaa tehdä muutoksia ja seurata sijoituksia. Olisiko sopivampi aloittaa kuukausittainen rahastosijoittaminen, jolloin tietty summa lähtee automaattisesti kerran kuussa rahastoihin, vai haluaako itse olla aktiivisemmassa roolissa ja sijoittaa esimerkiksi ETF-rahastoihin tai suoriin osakkeisiin. (Mähkä & Lehtipuu 2021,

170–174.) Sijoitussuunnitelma ei ole pysyvä ja sitä onkin hyvä muistaa päivittää esimerkiksi tulojen noustessa tai elämän tilanteen muuttuessa. (Pörssisäätiö 2017, 16)

2.4 Työkalut

Sijoittamisen työkaluiksi lukeutuvat esimerkiksi sijoituspalveluita tarjoavat toimijat sekä sijoittamispäätösten tueksi tietoa tuottavat alustat. Informaatiota sijoituspäätösten avuksi löytyy useiden pankkien tarjoamien analyysien lisäksi monista lehdistä kuten kauppalehdestä ja talouselämästä. Lehtien talousosiot tarjoavat pörssilistojen ja osakkeiden tietojen lisäksi suosituksia kyseisen osakkeen kaupankäynnin osalta, suositukset ovat usein osta, myy tai pidä. Osta suosituksen saanutta osaketta suositellaan ostettavan lisää, tällöin osakkeen kurssin arvioidaan nousevan tulevaisuudessa, kun taas vastaavasti myy suosituksen saaneen yrityksen osakekurssi on mahdollisesti kääntymässä laskuun. Analytiikot julkaisevat suosituksen yhteydessä osakkeen tavoitehinnan. (Talouselämä 2019.) Inderes on kotimainen yritys, joka tuottaa verkkosivuilleen päivittäin sijoitusanalyysijä yrityksistä. Inderesin tavoitteena on tarjota asiakkailleen tasavertaiset mahdollisuudet säästää ja sijoittaa omaan tulevaisuuteensa. (Inderes s.a.) Myös kansainväliset sivustot kuten Yahoo finance ja CNBC julkaisevat analyysijä ja uutisia sijoittajille sijoituspäätösten tueksi. (Pörssisäätiö 2017, 33–34)

Osakkeiden, rahastojen sekä muiden sijoitustuotteiden ostamiseen on useita eri väyliä. Lähes kaikki pankit tarjoavat sijoituspalveluita asiakkailleen. Pankin kautta voi helposti aloittaa esimerkiksi kuukausisäästämisen rahastoihin tai ostaa suoria osakkeita arvo-osuustilille tai osakesäästötillille. Arvo-osuustiliä ja osakesäästötiliä syvennyttään tarkastelemaan seuraavissa kappaleissa lisää. Pankeilla on lisäksi omia sijoitustuotteita, joita he tarjoavat asiakkailleen, esimerkiksi Osuuspankilla on omistaja-asiakkailleen tarjoama Tuotto-osuus, johon tallettamalla saa varman ennalta määritellyn korkotuoton talletukselleen vuosittain. (OP s.a) Nordnet on yksi suomalaisten sijoittajien eniten käyttämistä palveluista, Nordnetillä on noin 75 % markkinaosuus tämänhetkisistä osakesäästötileistä. (Nordnet 2020.) Kryptovaluuttojen kaupankäynti tapahtuu usein eri sivustoilla kuin osakkeiden ostaminen. Kryptovaluuttoja välittävät muun muassa Coinmotion, Coinbase ja Northcrypto.

2.4.1 Arvo-osuustili

Arvo-osuustili on sähköinen sijoitussalkku, joka soveltuu hyvin jokaiselle arvopapereihin sijoittavalle. Se oli vuoteen 2020 ainoa tilivaihtoehto osakesijoittajalle. Arvo-osuustilin kautta voi sijoittaa eri sijoitustuotteisiin kuten osakkeisiin, ETF-rahastoihin, varantteihin, optioihin sekä merkintäoikeuksiin. Arvo-osuustilejä voi olla kuinka monta tahansa, niiden määrää ei ole rajoitettu. Arvopaperikauppojen yhteydessä sijoittajalle ei tule paperista

osakekirjaa, vaan tieto osuuden omistajuudesta kirjautuu arvo-osuustilille. (Mähkä & Lehtipuu 2021, 37–40.)

2.4.2 Osakesäästötili

Sijoittaminen osakesäästötilin kautta on ollut mahdollista vuoden 2020 alusta lähtien, jolloin ensimmäiset palveluntarjoajat ovat ottaneet sen käyttöön. Suurimmat erot osakesäästötilin ja arvo-osuustilin välillä liittyvät verotukseen, lisäksi osakesäästötiliä voi käyttää ainoastaan osakkeiden ostoon ja myyntiin. Yhdellä henkilöllä saa olla ainoastaan yksi osakesäästötili käytössä. Osakesäästötilille saa tallettaa maksimissaan 50 000 €, mutta tilin arvo voi nousta ajan saatossa rajattomasti. Veroja myyntivoitoista maksetaan vasta kun varoja nostetaan osakesäästötililtä. Osakesäästötili mahdollistaa korkoa korolle ilmiön. (Mähkä & Lehtipuu 2021, 37–40.) Taulukosta 2 voidaan vertailla arvo-osuustilin sekä osakesäästötilin ominaisuuksia.

Taulukko 2. Arvo-osuustili ja osakesäästötili

	Arvo-osuustili	Osakesäästötili
Mikä?	Tili useampien sijoitustuotteiden sijoittamiseen. Ei talletus rajaa.	Tili osakesijoittamiseen. Maksimi talletus 50 000 €.
Kenelle?	Kaikille, myös niille, jotka ovat tallettaneet 50 000 € osakesäästötilille.	Pitkäaikaiselle osinkosijoittajalle sekä treidaajalle.
Verotus	Verot menevät automaattisesti osinkojen sekä voitollisten myyntien yhteydessä.	Veroja maksetaan, kun varoja nostetaan osakesäästötililtä pois.
Tarjoajat	Lähestulkoon kaikki pankit ja itsenäiset osakevälittäjät.	Danske Bank, Nordea, Nordnet, Mandatum ja uusimpana OP.

3 Sijoitustuotteet

Markkinoilta löytyy useita sijoitustuotteita, joista sijoittaja voi valita itselleen sopivimmat oman aktiivisuuden, talouden ja kiinnostuksen mukaan. Tässä kappaleessa tutustumme pääpiirteittäin muutamiin yleisimpiin sijoitustuotteisiin.

3.1 Osakesijoittaminen

Osakesijoittaminen tarkoittaa varojen sijoittamista eri yritysten osakkeisiin.

Osakesijoittamisessa haetaan tuottoa sijoitetulle pääomalle, tuottoa on mahdollista saada osakkeen arvonnoususta sekä yrityksen jakamista osingoista. Arvonnousu realisoituu sijoittajalle osakkeiden myynnissä. Osakesijoittamisessa pääomaa tulisi olla hiukan enemmän kuin esimerkiksi rahastosijoittamisessa, jotta hajauttaminen ja kulut saataisi optimoitua. On suositeltua, että osakesijoittajalla olisi vähintään 7–10 yhtiön osakkeita salkussaan. (Mähkä & Lehtipuu 2021, 61) Pitkällä aikavälillä osakesijoittaminen tarjoaa onnistuessaan parhaimman tuoton. Osakesijoittamisesta aiheutuvaa riskiä on helppo pienentää hajauttamalla sijoitukset eri yhtiöiden osakkeisiin. Myös ajallinen hajauttaminen vähentää riskiä ja tukee arvonnousua. (Pörssisäätiö 2017.)

Osinko on osakesijoittamisesta saatavan tuoton muoto. Se on osuus yhtiön voitosta, josta usein osa maksetaan osakkeenomistajalle ja osa voitosta jätetään yhtiölle.

Yhtiökokouksessa päätetään vuosittain osingon jaosta, osinkoa ei ole välttämätöntä jakaa vuosittain osakkeen omistajille. Yhtiökokouksessa voidaan myös päättää, että yhtiön tekemä voitto jää kokonaisuudessaan yhtiön käyttöön. Tällä summalla voidaan tehdä investointeja ja kasvattaa yrityksen arvoa. Useimmat yhtiöt jakavat osinkonsa keväällä. (Pörssisäätiö 2017.) Osa osinkoa maksavista yrityksistä hajauttaa osingonmaksun useampaan vuosittaiseen maksuerään.

3.2 Rahastosijoittaminen

Rahastosijoittaminen on helppo ensiaskele sijoittajaksi. Rahastosijoittaminen ei vaadi suuria pääomia tai laajaa tietämystä sijoittamisesta. Rahastonhoitajat keräävät salkkuun eri yhtiöiden osakkeita tai muita sijoitustuotteita, jolloin salkku on automaattisesti hajautettu. Rahastoissa yritysten maksamat osingot sijoitetaan uudelleen, jolloin niistä ei tarvitse maksaa erikseen veroa ennen lopullista realisointia. Rahastosijoittaminen sopii mainiosti henkilölle, joka ei aktiivisesti jaksaa tehdä muutoksia sijoituksiinsa. Rahastoihin on helppo sijoittaa kuukausisopimuksella. (Mähkä & Lehtipuu 2021, 104–106.)

Rahastosijoittamisessa kannattaa kuitenkin huomioida se, että vain harvat rahastot tuottavat vertailuindeksiä paremmin. (Saario 2016, luku 18)

3.2.1 Korkorahastot

Korkorahastot sijoittavat rahaston varat korkotuotteisiin, esimerkiksi joukkovelkakirjalainoihin. Korkosijoituksiin liittyy usein kiinteä tuottoelementti, vaikka rahaston arvo markkinoilla vaihtelee päivittäin. (Elo & Saarhelo 2018, luku 1)

Korkorahastot voivat olla joko lyhyen koron rahastoja tai pitkän koron rahastoja. Korkorahastot mielletään usein matalamman riskin rahastoiksi. Lyhyen koron rahastot keskittyvät lyhytaikaisiin, alle vuoden kestäviin lainoihin. Tällaisia ovat esimerkiksi valtion velkasitoumukset, pankkien sijoitustodistukset, kuntien kuntatodistukset ja yritysten yritystodistukset. (Pörssisäätiö 2014.) Lyhyen koron rahastot mielletään pieniriskisimmiksi korkorahastoista. (Haavisto 2015, luku 2.1)

Pitkän koron rahastot sijoittavat varansa yli vuoden kestäviin lainoihin esimerkiksi joukkovelkakirjoihin ja muihin korkoinstrumentteihin. Liikkeellelaskijat lainoissa ovat usein yrityksiä, valtioita tai muita julkisyhteisöjä. Yrityslainoihin sijoittavia rahastoja kutsutaan yrityskorkorahastoksi ja valtioiden ja julkisyhteisöjen lainoihin sijoittavia rahastoja obligatorahastoiksi. (Pörssisäätiö 2014.)

3.2.2 Osakerahastot

Osakerahastot ovat aktiivisesti hoidettuja rahastoja ja sijoittavat nimensä mukaisesti osakkeisiin. Osakerahastot ovat lähtökohtaisesti korkeariskisempiä rahastoja, mutta myös tuotto-odotus on korkeampi. Rahastonhoitaja valikoi rahastoon sopivat osakkeet ja pyrkii tavoittelemaan vertailuindeksiä korkeampaa tuottoa. (Osakesijoittaja.fi s.a.).

Osakerahastot sopivat suorien osakesijoitusten ohelle tai niiden korvaajaksi. Osakerahastojen sijoituskohteet voidaan jaotella eri tavoin esimerkiksi maantieteellisesti, toimialojen tai yritysten koon mukaan. (Puttonen & Repo 2011, 66) Rahastojen nimet kertovat usein myös rahaston sisällöstä, esimerkiksi OP-Kiina sijoittaa rahaston varat pääosin Kiinan osakemarkkinoille. (OP s.a.)

3.2.3 Yhdistelmärahastot

Yhdistelmärahastot koostuvat yhdistelmästä korkotuotteita ja osakkeita. Yhdistelmärahastoiden riskitasot luokitellaan usein kolmeen eri luokkaan: matalariskisiin, neutraaliriskisiin ja korkeariskisiin. Matalamman riskin omaavat yhdistelmärahastot sisältävät vähemmän osakesijoituksia ja enemmän korkosijoituksia. Suhteet eri tuotteiden välillä voivat vaihdella, mutta matalan riskin rahastoissa usein osakesijoituksia on noin 20–30 % ja korkosijoituksia 70–80 %. Neutraalin riskin yhdistelmärahastoissa osakesijoitusten ja korkosijoitusten osuudet ovat lähes samansuuruisia. Korkean riskin

yhdistelmärahastoissa painottuvat osakesijoitukset 75–80 % painoarvolla, vastaavasti korkosijoitusten osuus on 20–25 %. (Sijoittaja.fi 2021.)

3.2.4 Indeksirahastot

Indeksirahasto sijoittaa rahastossa olevat varat tietyn indeksin mukaisesti noudattaen indeksi painoarvoja, esimerkiksi OMXH 25 seuraa 25 vaihdetuinta osaketta Helsingin pörssissä. Indeksirahasto ei siis ota suoraan kantaa rahaston osakevalintoihin, vaan seuraa osakevalinnoissa ja painoarvoissa indeksiä. (Osakesijoittaja.fi s.a.) Indeksirahasto on passiivisesti hoidettu rahasto, minkä takia rahaston kulut ovat hyvin matalat. Tämä on sijoittajan kannalta hyvä asia, sillä kulut ovat suoraan tuotoista pois. (OP Media 2021.) Indeksirahaston merkittävimpiä etuja onkin kustannustehokkuus ja salkun sisällön läpinäkyvyys. (Haavisto 2015, luku 2.4)

3.2.5 ETF-sijoitusrahastot

ETF-rahastot ovat pörssinoteerattuja rahastoja eli niiden kaupankäynti tapahtuu pörssissä. ETF-rahaston omistukseen tarvitsee arvo-osuustilin, toisin kuin muihin rahastoihin. Suurin ero muihin rahastoihin verrattuna on ostopaikka; ETF-rahastoilla voi käydä päiväkauppaa pörssissä, kun taas muut rahastot sopivat paremmin pitkäjänteisempään sijoittamiseen. Muiden kuin ETF-rahastojen hankinta tehdään pörssin ulkopuolella. ETF-rahastoja tulee ostaa koko rahastonosuus kerrallaan, niissä ei ole mahdollista ostaa vain osaa yhdestä osuudesta kuten muissa rahastoissa. (Mähkä & Lehtipuu 2021, 115–116.)

3.3 Asuntosijoittaminen

Asuntosijoittaminen mielletään usein sijoitusasuntojen ostamiseksi ja vuokraamiseksi eteenpäin. Tällöin asunnosta saadaan säännöllisesti vuokratuloa kuukausittain. Realistisena tuottona sijoitusasunnolle pidetään usein 4–5 % tuottoa. (OP Media 2019) Kuvassa 1 on vuokratuoton laskentakaava, minkä avulla pystytään laskemaan asunnosta saatava vuokratuotto prosentteina. Vuokratuoton lisäksi asunnon arvonnousu on myös tuottoa omistajalle aivan kuten osakkeissa. Täten myös oman asunnon osto voi olla hyvinkin kannattava sijoitus, vaikkei siitä säännöllistä tuottoa saisikaan. (Salkunrakentaja 2017.) Suomalaisista 70 % asuu omistusasunnossa. (Kullas & Myllyoja 2014, 147)

Vuokratuoton laskentakaava:

$$\frac{(\text{Kuukausivuokra} - \text{hoitovastike}) \times 12}{\text{Asunnon velaton hinta} + \text{remonttikulut} + \text{varainsiirtovero}} \times 100$$

Kuva 1. Vuokratuoton laskentakaava

3.4 ASP-tili

ASP-tili on mahdollista avata 15-39-vuotiaana. Alle 18-vuotiaat saavat tallettaa ASP-tilille ainoastaan omista tuloistaan peräisin olevia varoja ja tällöin edellytetään todistusta saaduista tuloista. Mikäli aviopari haluaa avata yhteisen ASP-tilin, riittää, että toinen on alle 40-vuotias. ASP-tilille tulee säästää vähintään kahdeksan vuosineljännestä ja jokaisen vuosineljänneksen aikana talletettavan summan tulee olla minimissään 150 € eli keskimäärin 50 € kuukaudessa, jotta ASP-lainan ehdot täyttyvät. Vuosineljänneksen aikana voi tallettaa enintään 3000 €. (OP s.a.)

ASP-tilin talletukselle saa vuosittain 1 % verottoman talletuskoron sekä viideltä ensimmäiseltä säästämisvuodelta 4 % lisäkoron asuntolainan noston yhteydessä. (OP s.a) Lisäkoron suuruus voi vaihdella pankeittain 2-4 % välillä. (Taloustaito 2019) ASP-tilille tulee olla säästettynä 10 % asunnon hinnasta, jolloin pankista on mahdollista saada ASP-laina. ASP:n etuja ovat lisäksi valtion takaus otettavalle lainalle. ASP-tilin ehdot ovat yleisesti määritettyjä eikä pankkien välillä ole suuria eroja. Ainoat vaihtelut voivat liittyä lisäkoron suuruuteen. (OP s.a.)

3.5 Metsäsijoittaminen

Metsään voi sijoittaa suoraan metsämaata ostamalla tai metsärahastojen kautta. Tässä kappaleessa käsitellään metsäsijoittamista metsämaan omistamisen näkökulmasta. Metsäsijoituksia pidetään pitkäaikaisina ja vastuullisina sijoituskohteina. Metsäsijoitukset mielletään vähäriskisiksi sijoituskohteiksi tarjoten matalan tuotto-odotuksen esimerkiksi osakesijoittamiseen verrattuna. Metsä on niin kiinteää omaisuutta kuin myös tuotantoväline. (Fasoulas, Manninen & Niiranen 2019, luku 10) Metsäsijoitukset ovat tarjonneet sijoittajille viimeisen viidentoista vuoden aikana vakaan reilun neljän prosentin tuoton. Metsämaan ja puun hinta on kehittynyt inflaation kanssa lähes samassa suhteessa, joten metsäsijoitukset ovat tarjonneet sijoitukselle myös turvaa inflaatiota vastaan. (Sijoittaja.fi 2020.) Metsäsijoituksen tuotot muodostuvat lähtökohtaisesti hakkuiden jälkeen puun myyntituloista. (Arvometsä 2014)

3.6 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalaina on yksi suorista korkosijoituksista. Sijoittajan ei tarvitse huolehtia miten taloudessa menee, olennaista on, että korkosijoituksen takaajan on ja tulee olemaan maksukykyinen. Joukkovelkakirjalaina on tiivistettynä rahan lainaamista yritykselle tai valtiolle. Luottoluokat arvioivat lainan saajan kykyä maksaa laina takaisin. Hyvän luottoluokan omaavat yritykset tai valtiot maksavat usein pienempää korkoa lainalle kuin huonon luottoluokan yritykset tai valtiot, koska lainan takaisinmaksuun kohdistuva riski on pienempi. (Parviainen & Järvinen 2012, 59–64.) Joukkovelkakirjalainan etuna sijoittajille on ennalta määritelty tuotto sekä sijoituksen pitoaika. Joukkovelkakirjalainat eivät lähtökohtaisesti ole piensijoittajaa varten, usein minimimerkintä on 100 000 €, mutta se voi vaihdella kohteittain. (OP s.a; Taloustaito 2020) Yrityksen konkurssitilanteessa joukkovelkakirjalainaan sijoittanut henkilö on velkojana paremmassa asemassa osakkeenomistajaan verrattuna. Korot vaihtelevat kohteittain ja ne maksetaan usein vuosittain, puolivuositain tai kvartaaleittain. Lähes kaikki joukkovelkakirjalainat ovat jälkimarkkinakelpoisia, eli niitä voi myydä ja ostaa lainan liikkeeseenlaskun jälkeenkin. (OP s.a.) Joukkovelkakirjalainojen tuotto muodostuu korosta sekä mahdollisesta myyntivoitosta tai -tappiosta. (Myllyoja & Kullas 2010, 142)

3.7 Kryptovaluutat

Kryptovaluutat ovat digitaalisessa muodossa olevia valuuttoja. Ne kehitettiin alun perin inflaatiota vastaan. Samalla kuin fiat-rahana määrää voidaan jatkuvasti kasvattaa, kryptovaluuttojen määrä on usein alkuunsa rajattu tiettyyn määrään, mitä ei jälkikäteen voida muuttaa. Kryptovaluuttoja ei sääntele keskuspankit tai muutkaan tahot vaan ne ovat täysin erillään perinteisestä talousjärjestelmästä. Kryptovaluuttojen suuren volatiliiteetin eli arvonvaihtelun myötä ne tarjoavat suuria ja nopeita tuottoja, mutta vaikutus toimii myös toiseen suuntaan. Kryptovaluuttoihin sijoittaessa kannattaa harkita omaa riskinsietokykyä ja huomioida sijoitus myös sijoitussuunnitelmassa. Kryptovaluuttoja on tarjolla tuhansia erilaisia, tunnetuimpana Bitcoin. (Osakesijoittaja.fi 2022.)

4 Tutkimusprosessi

Tehdyn tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millainen on suomalainen nainen sijoittajana. Aiheesta on tehty paljon tutkimuksia sekä julkaistu lukuisia artikkeleita viimeisten vuosien aikana. Alkuperäisenä ajatuksena oli tarkoitus toteuttaa opinnäytetyö tutustumalla tehtyihin tutkimuksiin ja olemassa oleviin artikkeleihin, joita on kirjoitettu naissijoittajista. Jotta tutkimus tarjoaisi myös uutta lisäarvoa, suoritettiin lisäksi laaja kvantitatiivinen kyselytutkimus tämänhetkisen suomalaisen naissijoittajan profiilista ja sijoituskäyttäytymisestä. Tässä kappaleessa syvennymme tarkastelemaan tutkimusprosessia sekä aikaisempia tutkimuksia naissijoittajista.

4.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Tavoitteena oli kerätä merkittävä määrä vastauksia kohderyhmään kuuluvilta henkilöiltä. Kvantitatiivinen tutkimus soveltuu parhaiten tutkimuksiin, joissa pyritään vastaamaan miksi, miten ja millainen alkuisiin kysymyksiin. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää laajaa otantaa ja tutkimus toteutetaan useimmiten tutkimuslomakkeen avulla, jossa on vastaajille valmiiksi annetut vastausvaihtoehdot. (Heikkilä 2014.)

Tutkimus toteutettiin otantatutkimuksena, sillä kohderyhmä on todella suuri, eikä kaikkia kohderyhmän jäseniä olisi ollut mahdollista tavoittaa. Otantatutkimuksen avulla on tarkoitus saavuttaa vastaavat tulokset, kuin mitä saataisiin tutkimalla koko kohderyhmä eli perusjoukko. Tämä tutkimus on siis toteutettu tutkimalla vain osaa koko kohderyhmästä. (Heikkilä 2014.) Otantatutkimuksen avulla vastaukset oli mahdollista saada nopealla aikataululla.

Tieteellinen tutkimus pyrkii luomaan uutta tietoa sekä laajentamaan aikaisempaa tieteellistä tietoa. Tieteellisen tutkimuksen tarkoituksena on löytää selityksiä ja hankkia uutta järkipäistä tietoa. Econ (1989, 43–46) määritelmän mukaan tieteellisen tutkimuksen edellytyksiä ovat seuraavien ehtojen täytyminen:

- Tutkimuskohteen tulee olla määriteltynä täsmällisesti, jotta lukija pystyy tunnistamaan tutkittavan kohteen.
- Tutkimuksen on tuotettava jotakin uutta.
- Tutkimuksesta tulee olla hyötyä myös muille.
- Tutkimuksen on tuotava perusteet julkiselle keskustelulle.

Econ asettamat edellytykset täyttyvät suoritettussa tutkimuksessa. Tutkimuksen tuloksille löytyi kiinnostusta esimerkiksi myös otantaryhmän joukossa ja tutkimus tuottaa uutta tietoa aiheesta.

4.2 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimuksen toteuttaminen lähti liikkeelle tutustumalla aikaisemmin tehtyihin tutkimuksiin sekä tutustumalla eri alustoihin, joiden avulla tutkimuslomake olisi mahdollista muodostaa. Aluksi oli tärkeää tunnistaa tutkittavat asiat. Kyselylomaketta tehtäessä ja kysymyksiä pohdittaessa tuli huomioida opinnäytetyön sisältöä sekä tuloksia, joita halutaan opinnäytetyöllä saavuttaa. Kyselylomakkeen rakenne pyrittiin muotoilemaan loogisesti etenevässä järjestyksessä, jotta lomake olisi selkeä vastaajille. Myös kysymysten asettelua oli tärkeä miettiä, jotta kysymykset olisivat muotoiltu selkeästi, eikä väärinymmärryksiä pääsisi muodostumaan. Kyselylomake testattiin ennen julkaisua lähipiirissä sijoittamisesta kiinnostuneilla, jonka jälkeen siihen tehtiin pieniä parannuksia ennen kuin se julkaistiin suuremmalle kohderyhmälle. Kyselylomakkeessa kysyttiin muutamia asioita käänteisesti, jolla varmistettiin osaltaan vastausten luotettavuutta.

Tutkimus toteutettiin lopulta Google Formsiin tehdyn kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake sisälsi pääosin monivalintakysymyksiä sekä asteikkokysymyksiä, jotka osaltaan tekivät kyselyyn vastaamisesta nopeampaa ja vaivattomampaa vastaajille. Lomake julkaistiin Facebookissa Vauras Nainen -nimisessä ryhmässä. Tutkimus julkaistiin perjantaina 1.10.2021 kello 12.00. Tavoitteena oli saada 100–200 vastausta, mutta ryhmän aktiivisuus yllätti positiivisesti ja vastauksia saatiin alle vuorokaudessa 411 kappaletta, jonka jälkeen kysely suljettiin. Vastausmäärät vaihtelevat kysymyksittäin 411 ja 370 vastauksen välillä. Sijoituskäyttäytymisen muutoksia tarkastellessa kaksi kysymystä on ollut mahdollista ohittaa, mikäli muutoksia sijoituskäyttäytymisessä ei ole tapahtunut tarkasteluajankohdan aikana. Kyselylomakkeen sulkeuduttua tutkimuksen tulokset vedettiin yhteen ja käynnistettiin tulosten analysointi.

4.3 Aiemmat tutkimukset naisten sijoittamisesta

Danske Bank on tehnyt tutkimuksen naisten sijoittamisesta vuonna 2017. Tutkimuksen mukaan 64 % vastanneista kaipaa sijoitusneuvontaa sijoituspäätösten tueksi, mutta haluaa tehdä lopulliset sijoituspäätökset itsenäisesti. Naisten sijoitusten arvoja tarkasteltaessa sijoitusten keskiarvo oli tutkimus hetkellä 73 000 euroa, kun taas miesten vastaava luku oli 124 000 euroa. Tutkimuksen mukaan kolme yleisintä motiivia sijoittamiselle olivat puskurin kartuttaminen pahan päivän varalle (67 %), unelmien toteuttaminen (34 %) ja halu varmistaa perintö seuraaville sukupolville (7 %). (Danske Bank 2018.) Terhi Piilosen vuonna 2017 tekemästä tutkimuksesta voidaan myös todeta

naisten sijoittavan velvollisuudentunteesta. Yksi tärkeimmistä motiiveista sijoittamiselle oli muista ihmisistä huolehtiminen ja oman osuuden hoitaminen yhteiskunnassa. (Nordnet 2017.)

Nordnetin vuonna 2019 tekemän tutkimuksen mukaan, vain yksi prosentti naissijoittajista on valmis sijoittamaan korkean riskin sijoituskohteisiin tietoisesti. Riskinottohalukkuus naisilla on korkeimmillaan 30–39-vuotiaana. Riskinottohalukkuudesta huolimatta naiset saivat vuonna 2018 jopa 4,3 prosenttiyksikköä parempaa tuottoa sijoituksilleen kuin miehet. (Nordnet 2019.) Yksi naisten vahvuus paremman tuoton saamisessa on pitkäjänteisyys. Miehet ovat aktiivisempia kaupankävijöitä, jolloin osa tuotosta menee kaupankäyntikuluihin. Nordnetin asiakkaiden osakesalkkujen arvo poikkeaa paljon Danske Bankin tutkimuksesta. Nordnetissä naisten osakesalkku on keskimäärin 16 000 euroa ja miesten 31 000 euroa. Taloustaidon julkaisemassa artikkelissa toistuu ajatus riskinotosta miesten ja naisten välillä. Miehet sijoittavat rohkeammin korkean riskin omaaviin osakkeisiin, odottaen korkeaa tuottoa, kun taas naiset suosivat sijoituksissaan kansan tuntemia ja vastuullisia yhtiöitä. (Taloustaito 2020.)

Vastuullisuus näkökulmaa tarkastellessa löytyi erilaisia näkemyksiä. Vastuullisuudesta on kasvanut megatrendi niin sijoittamisessa kuin muussakin kuluttamisessa. Kauppalehden artikkelissa vastuullisuuden kerrotaan puhuttelevan naisia. (Kauppalehti 2020) Nordnetin tekemän tutkimuksen mukaan jopa 73 % naisista pitivät vastuullisuutta sijoituksissaan jonkin verran tai erittäin tärkeänä, miehillä vastaava luku oli 51 %. Siitä huolimatta tutkimuksen mukaan miehet tekevät kuitenkin vastuullisempia sijoituksia kuin naiset. Naisista vain 31 % oli tehnyt vastuullisia sijoituksia, kun taas miehistä 34 %. Yllättävää onkin se, että naiset pitävät vastuullisuutta keskimäärin tärkeämpänä, mutta pienempi osa lopulta sijoittaa vastuullisiin kohteisiin. (Nordnet 2020)

Nordnet on julkaissut useita artikkeleita liittyen suomalaisiin naissijoittajiin. 2.3.2021 Nordnetin julkaisemasta blogista ilmenee, että Nordnetin asiakkaista 36 % on naisia, ja uusista asiakkaista naisten osuus vuonna 2020 oli 43 %. (Nordnet 2021.) Vastaava luku uusien asiakkaiden osalta vuodelta 2021 on 40 %, mutta naisten osuus kaikista Nordnetin asiakkaista on kasvanut yhdellä prosenttiyksiköllä. Naisasiakkaiden määrä on ollut kasvussa viime vuosien aikana. (Nordnet 2022.) Nordnetin naisasiakkaiden osuus Suomessa on suurin pohjoismaista ja naisasiakkaiden määrä on noussut viimeisen kahden vuoden aikana 99 %, miesten vastaava määrä on 56 %. (Nordnet 2021.) OP:n tiedotteen mukaan aktiivisten naissijoittajien määrä on yli kaksinkertaistunut viimeisen viiden vuoden aikana. Samaan aikaan naissijoittajien mediaani-ikä on 46 vuotta, mikä on laskenut kymmenellä vuodella. (Talouselämä 2022.)

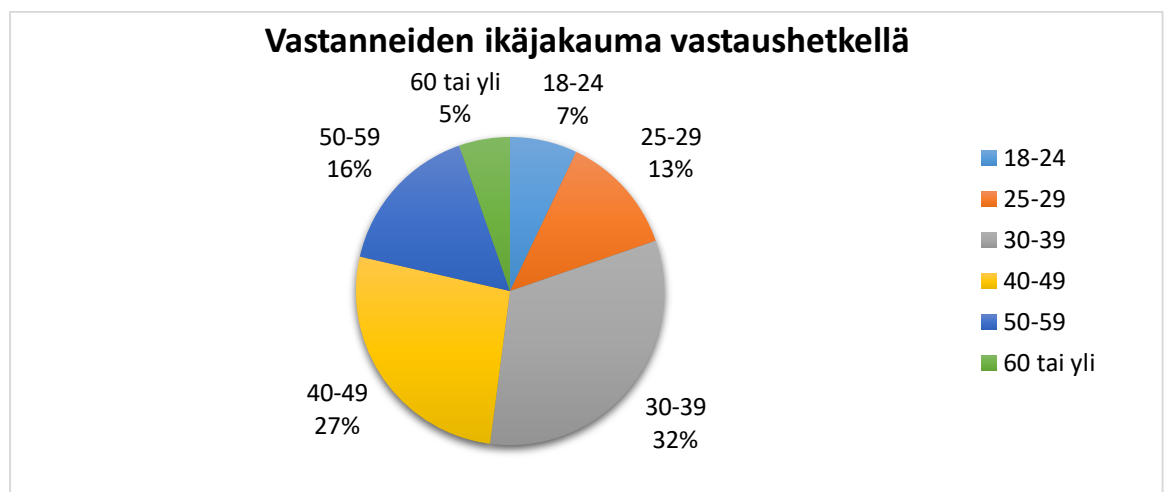
Osuuspankin 24.3.2021 julkaisemassa artikkelissa tarkastellaan koronan vaikutuksia sijoittamiseen ja naisten sijoituskäyttäytymistä. Pandemian aikana 22 % 20–34-vuotiaista lisäsi rahastomerkintöjä. 35–50-vuotiailla merkintöjen määrät kasvoivat myös, mutta 50–64-vuotiaiden merkinnöissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia koronan myötä. Vastuullisten sijoitusrahastojen kysyntä kasvoi koronan myötä kaikissa ikäluokissa. Vastuullisesta sijoittamisesta on kasvamassa megatrendi, mikä osaltaan nostaa painetta yritysten keskuudessa vastuulliselle toiminnalle. Artikkelissa sijoittajat jaetaan profiileiltaan varovaiseen, maltilliseen ja tuottohakuiseen sijoittajaan. Naisten osalta varovainen sijoittaminen korostui, kun taas vastaavasti miehissä suurin osa oli tuottohakuisia tai maltillisia. Osakesijoittamisessa miehet omistavat edelleen suurimman osan osakkeista. (OP Media 2021.) Tuoreimman tutkimuksen mukaan vain kolmessa Helsingin pörssiin listautuneessa yhtiössä omistajista yli puolet on naisia. Marimekon osakkeiden omistajista naisia on 63 %, Stockmannin 55 % sekä Elisan 51 %. Kaikista yksityissijoittajista 34 % ovat naisia. Myös tässä tutkimuksessa toistuu ajatus naisten pitkäjänteisestä sijoittamisesta, korkeammista tuotoista sekä vastuullisuuden merkityksestä. (Arvopaperi 2022.) Nordnetin rahastoasiakkaissa naisten osuus korostuu. Rahastoasiakkaista 45 % on naisia, kun taas osakkeiden omistajista vain 32 % on naissijoittajia. (Nordnet 2022.)

5 Tutkimustulokset

Tässä kappaleessa paneudutaan tutkimuksen tuloksiin. Vastaukset on kerätty lokakuussa 2021 kyselylomakkeen avulla. Käsittelyssä ovat vastaajien taustatiedot, sijoittamisen motiivit, sijoitusten arvo sekä -aikajänne ja vastaajien käyttämät tuotteet ja työkalut. Lisäksi kartoitetaan naissijoittajien profiili. Kappaleen loppupuolella tarkastellaan tutkimukseen osallistuneiden sijoituskäyttäytymisen muutoksia ja muutoksiin johtaneita syitä. Suurimpaan osaan kysymyksistä vastaajat ovat pystyneet valitsemaan useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

5.1 Vastaajien taustatiedot

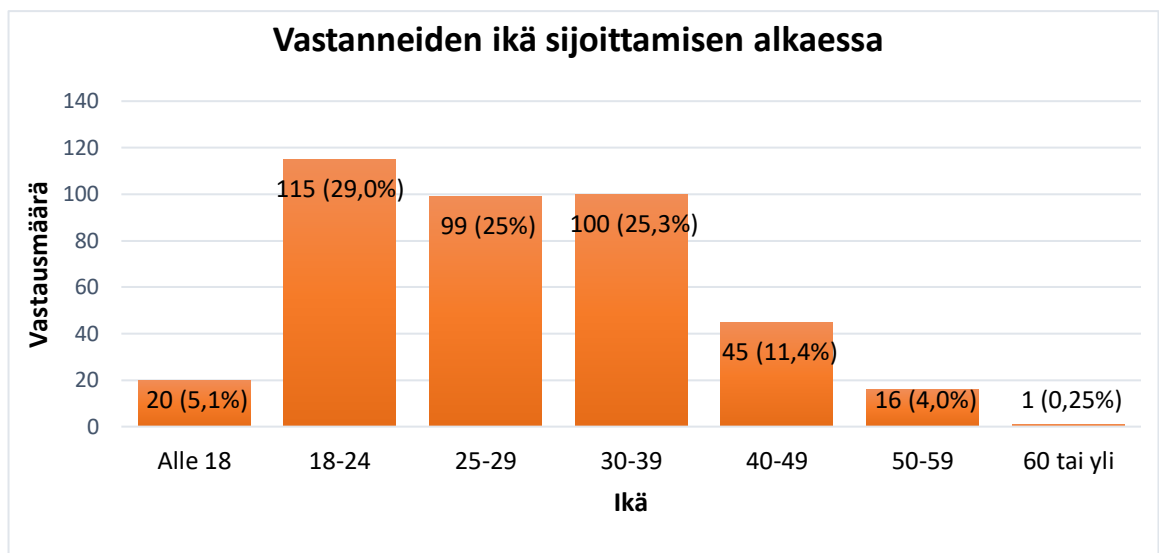
Kyselyn taustatietona selvitettiin vastaajien ikä vastaus hetkellä, ikä sijoittamisen aloittaessa sekä aika kuinka pitkään on sijoittanut. Kysely toteutettiin anonyyminä, joten vastaajien henkilötiedot säilyivät luottamuksellisina. Yli puolet vastanneista oli 30–49-vuotiaita. Tästä voidaan päätellä, ettei nuoremmissa ikäryhmissä ole välttämättä vielä yhtä paljon aktiivisia sijoittajia tai he eivät ole kyseisen Facebook ryhmän jäseniä, missä tutkimuslomake julkaistiin. Täytyy ottaa huomioon myös se, etteivät 60-vuotiaat tai sitä vanhemmat ole yhtä aktiivisia sosiaalisessa mediassa, missä tutkimus julkaistiin, kuin muut vastausvaihtoehtojen ikäryhmät. Tästä voi johtua pienempi vastausmäärä heidän ikäryhmässään. Alla oleva kaavio auttaa hahmottamaan kyselyyn vastanneiden ikäjakauman vastaushetkellä.

Kuva 2. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma vastaushetkellä

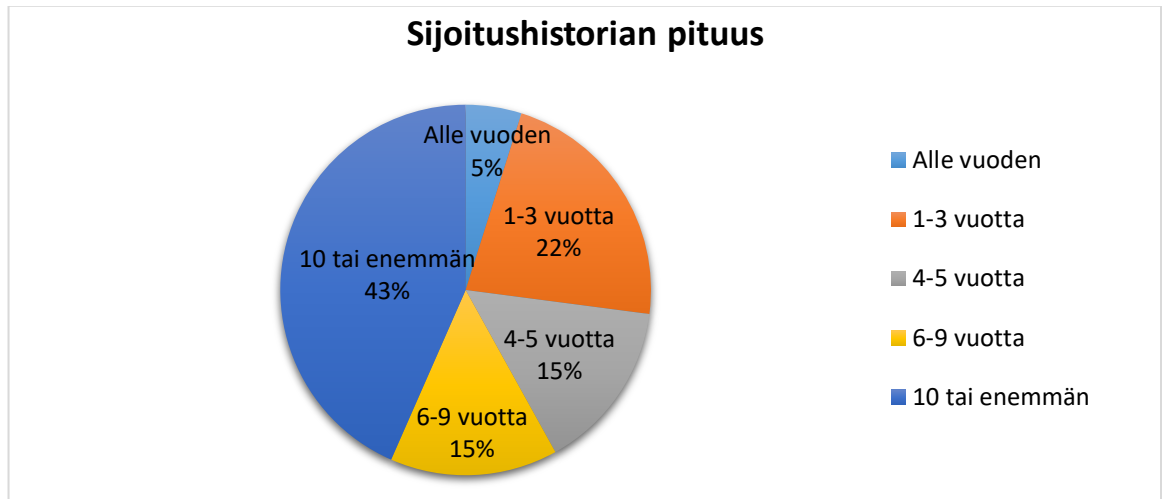
Ikää, jolloin sijoittaminen aloitettiin, kysyttiin avoimella kysymyksellä. Tästä syystä osa vastauksista jouduttiin karsimaan pois, sillä osa vastauksista oli annettu vuosilukuina tai ikähaitarina, jolloin tarkkaa tietoa iästä ei saatu. Kysymyksen osalta voitiin hyödyntää 396 vastausta. Alle 18-vuotiaana sijoittamisen aloittaneita löytyi noin 5 % vastanneista. Alle

18-vuotiaana vanhemmat ovat merkittävässä roolissa sijoittamisen aloittamiselle. Monet kertoivatkin avoimissa vastauksissa aloittaneensa sijoittamisen vanhempien opastuksella tai vanhemmat olivat aloittaneet sijoittamisen lapsen puolesta. Mikäli vanhemmat ovat aloittaneet sijoittamisen alaikäiselle lapselle, on nuoren helppo jatkaa sitä myös tultuaan täysi-ikäiseksi. Vastausten perusteella voidaan havaita, että sijoittaminen aloitetaan suurimmilta osin 18–39-vuotiaana. Vastaajista 79,3 % kertoi aloittaneensa sijoittamisen tämän ikähaarukan sisällä. Tämä voi johtua yksinkertaisesti siitä, että tällöin tulot vakiintuvat ja kasvavat, jolloin sijoittamisesta tulee ajankohtaista ja mahdollista. 15 % vastanneista on aloittanut sijoittamisen 40–59-vuotiaana ja vain yksi henkilö vastanneista kertoo aloittaneensa sijoittamisen 60-vuotiaana tai vanhempana. Kuvasta 3 voidaan tarkastella vastaajien ikäjakaumaa sijoittamisen alkaessa.

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden ikä sijoittamisen aloittaessa

43,4 % vastaajista kertoo sijoittaneensa 10 vuotta tai kauemmin. Tämä pitkälti täsmää aikaisemmin esitettyihin kysymyksiin vastaajien iästä vastaushetkellä sekä ikää sijoittamisen aloittaessa. Vastaajien ikä painottuu tällä hetkellä 30–59-vuotiaisiin, kun taas ikä sijoittamisen aloitusvaiheessa on ollut 18–39 vuotta suurimmalla osalla vastaajista. Vastaajista 4,9 % eli 20 henkilöä kertoo sijoittaneensa alle vuoden ja 22,2 % vastaajista kertoi sijoittaneensa 1–3 vuotta. Tämä tukee käsitystä, että naissijoittajien määrä on noussut viimeisten vuosien aikana merkittävästi, sillä yli 27 % vastaajista on aloittanut sijoittamisen tutkimuksen tarkasteluajankohtana eli viimeisen kolmen vuoden aikana. Suuri uusien sijoittajien määrä on linjassa Nordnetin sekä Osuuspankin tekemien havaintojen kanssa naissijoittajien nopeasti kasvavasta määrästä. Alla olevasta kuvasta 4 voidaan katsoa tarkemmin sijoitushistorian pituuden jakaumaa eri vastausvaihtoehtojen välillä.

Kuva 4. Kyselyyn vastanneiden sijoitushistorian pituus

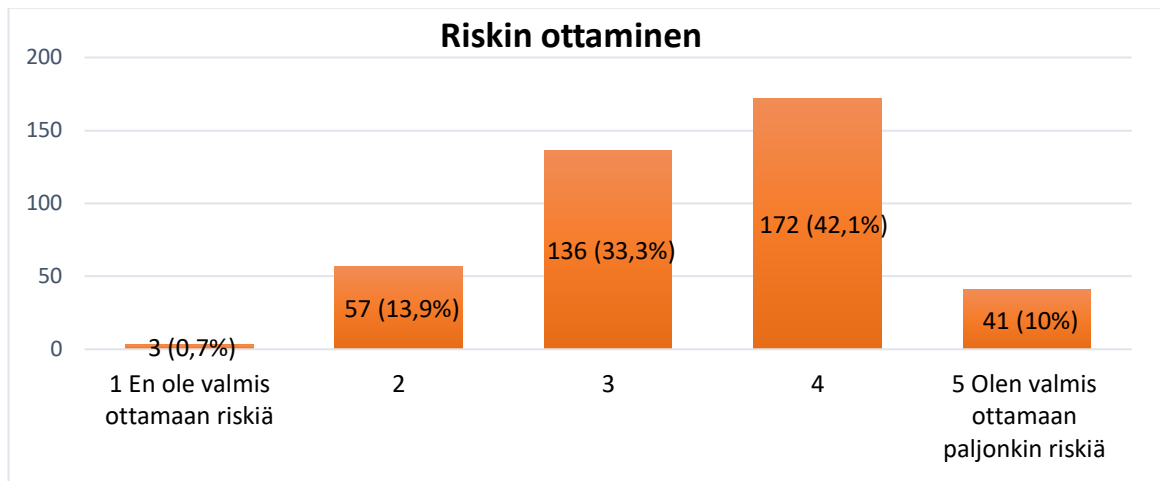
5.2 Vastajien profiili sijoittajina

Naissijoittajien profiilia kartoittaessa selvitettiin riskinoton halukkuutta, tuotto-odotuksia, aktiivisuutta, kokeilunhalua uusien sijoitustuotteiden suhteen, vastuullisuuden merkitystä, suunnitelmallisuutta, impulsiivisuutta sekä sijoituspäätösten itsenäistä tekoa.

Vastausasteikko riskinoton halukkuutta lukuun ottamatta oli 1–5 eli samaa mieltä - eri mieltä.

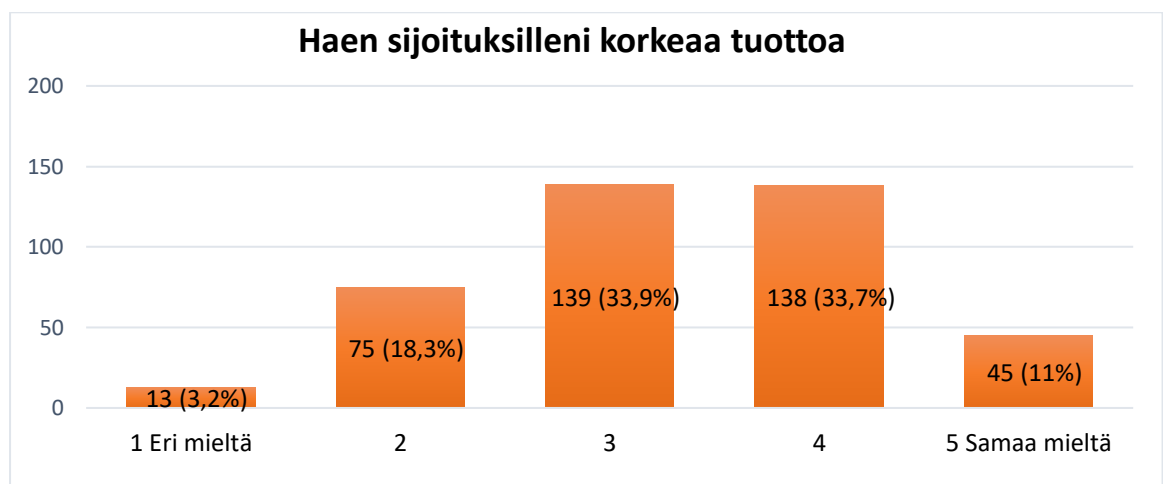
5.2.1 Riskin ottaminen ja tuotto-odotus

Riskinoton halukkuutta kysyttäessä asteikkona oli 1–5 eli en ole valmis ottamaan riskiä - olen valmis ottamaan paljonkin riskiä. Toisin kuin aiemmista tutkimuksista on ilmennyt, sekä vastoin naissijoittajia koskevia oletuksia yli 50 % tähän tutkimukseen vastanneista oli valmis ottamaan sijoituksissaan keskimääräistä enemmän riskiä. 33 % vastaajista asettui neutraalille tasolle ja noin 15 % ei ollut juurikaan valmis ottamaan riskiä sijoituksissaan. Kysymykseen vastasi 409 henkilöä, joista yhteensä yli puolet asettuivat asteikon kohdille 4 ja 5 eli olivat valmiita ottamaan joko melko tai erittäin paljon riskiä.

Kuva 5. Riskin ottaminen sijoittamisessa

Sanotaan, että tuotto ja riski kulkevat käsikädessä. Tämän perusteella vastausten tulisi olla linjassa keskenään. Vastanneista 11 % hakee sijoituksilleen korkeaa tuottoa ja 10 % on valmis ottamaan paljonkin riskiä sijoituspäätöksiä tehdessä. Nämä vastaukset tukevat hyvin toisiaan. 52,1 % on valmis ottamaan keskimääräistä enemmän riskiä sijoituksissaan, kun taas 33,7 % vastaajista hakee sijoituksilleen keskimääräistä korkeampaa tuottoa. Keskikohdalle asettuu lähes saman verran vastaajia molemmissa tarkastelukohteissa. Keskimääräistä pienempää riskiä sijoituksissaan ottaa 14,6 % vastanneista, kun taas matalampaan tuottoon tyytyi 21,5 % vastanneista.

Kuva 6. Sijoitusten tuotto-odotus

5.2.2 Vastaajien aktiivisuus sijoittajana

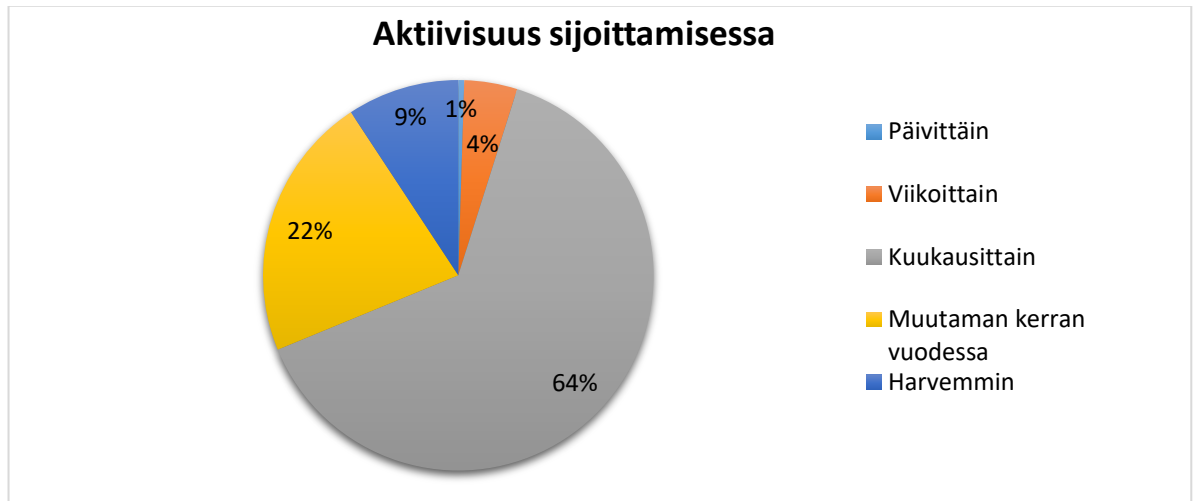
Vastaajien aktiivisuutta selvitettiin kahden kysymyksen avulla. Yksi kysymyksistä oli asteikkokysymys, jonka avulla selvitettiin vastaajien omaa näkemystä aktiivisuudestaan sijoittajana. Tämä kysymys jätti tulkinnan varaa, sillä aktiivisuus voi olla omien sijoitusten tai sijoitusmarkkinoiden aktiivista seuraamista tai vastaavasti muutosten tai uusien sijoitusten tekemistä. Aktiivisena sijoittajana itseään pitää 26,8 % vastanneista.

Keskivälille asettuu 31 % vastanneista ja passiivisina sijoittajina itseään pitää noin 42,2 % vastaajista. Yksi vastaajien suosituimmista sijoitusmuodoista eli rahastosijoittaminen ei vaadi aktiivista osallistumista, mikäli rahastoon menee automaattisesti kuukausittain tietty ennalta sovittu summa. Tämä voi olla yksi mahdollinen syy, miksi vastaukset eivät painotu suuremmissa määrin aktiivisuuden puolelle.

Kuva 7. Aktiivisuus sijoittajana

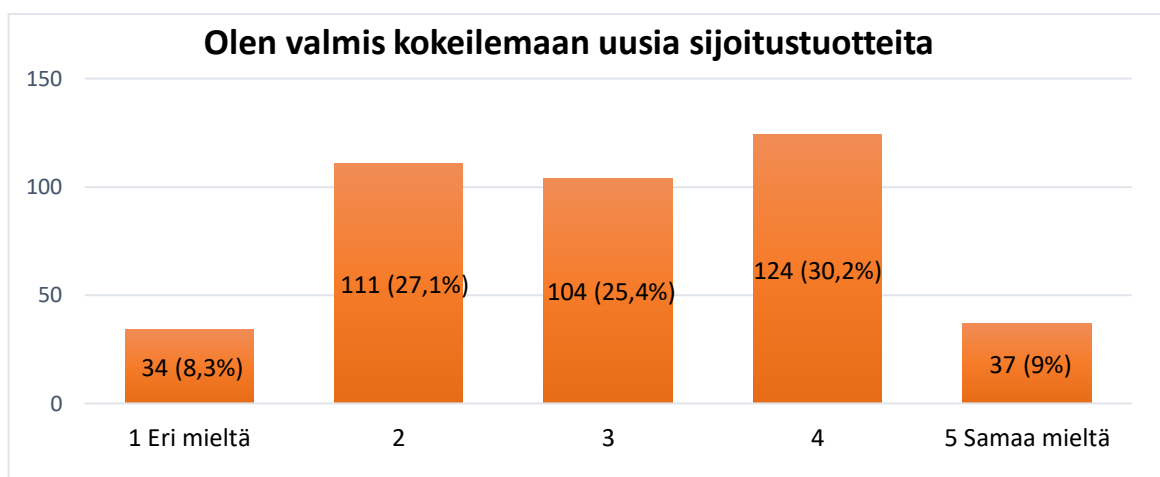
Aktiivisuutta kartoitettaessa haluttiin lisäksi selvittää vastaajilta, kuinka usein he tekevät muutoksia nykyisiin sijoituksiinsa tai uusia sijoituksia. Suurin osa vastaajista eli noin 64 % kertoi tekevänsä uusia sijoituksia tai muutoksia nykyisiin sijoituksiinsa kuukausittain. Noin 22 % muutaman kerran vuodessa ja 9 % harvemmin. Vain kaksi vastaajista kertoi tekevänsä päivittäin uusia sijoituksia tai muutoksia nykyisiin sijoituksiinsa. Viikoittain muutoksia tekee 18 henkilöä eli noin 4,5 % kaikista vastanneista. Kysymykseen vastasi yhteensä 410 henkilöä. Rahastot olivat kyselyn mukaan suosituin sijoituskohte, rahastoihin useilla menee kuukausittain sovittu summa automaattisesti, joten on loogista, että kuukausittain uusia sijoituksia tai muutoksia nykyisiin sijoituksiinsa tekevien osuus oli suurin. Tämä tukee myös aikaisempaa ajatusta siitä, ettei osa vastaajista koe itseään aktiiviseksi sijoittajaksi, koska sijoitukset voivat tapahtua kuukausittain automaattisesti.

Kuva 8. Aktiivisuus uusien sijoitusten tai muutosten tekemisessä nykyisissä sijoituksissa

5.2.3 Uusien sijoitustuotteiden kokeilunhalu

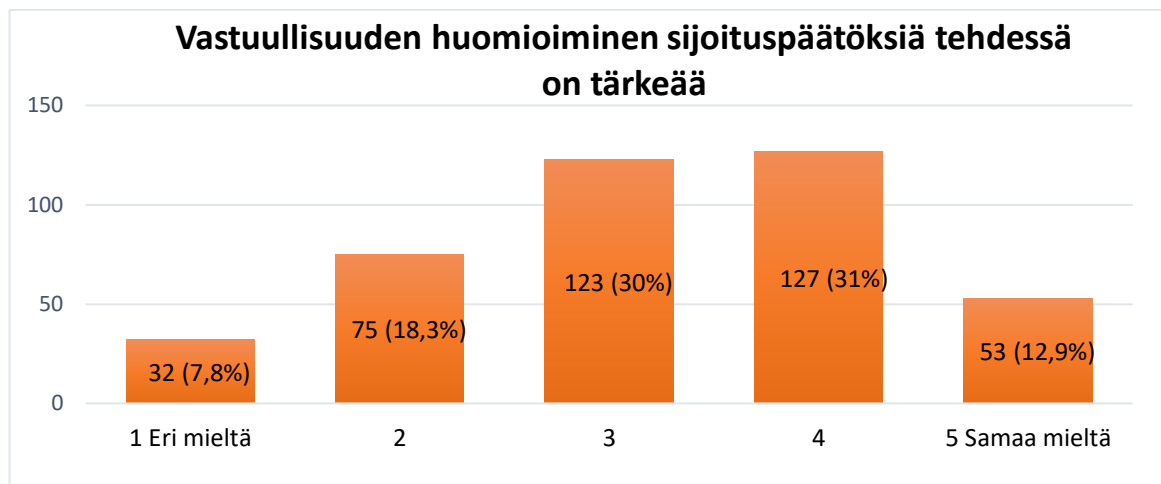
Kyselylomakkeen avulla selvitettiin myös vastaajien valmiutta kokeilla itselleen uusia sijoitustuotteita. 9 % vastanneista olisi erittäin valmis kokeilemaan itselle uusia sijoitustuotteita. 30,2 % olisi jossain määrin valmis kokeilemaan uusia sijoitustuotteita ja 25,4 % asettuu annetun asteikon keskivälille. Asteikon kolmen keskimmäisen vastausvaihtoehdon välillä ei ollut suurta vaihtelua. 8,3 % ei ole valmis kokeilemaan uusia sijoitustuotteita. Sijoituskäyttäytymisen muutoksia tarkastellessa voidaan kuitenkin todeta, että saadusta 372 vastauksesta 49,2 % kertoi sijoittaneensa viimeisen kolmen vuoden aikana itselle uusiin sijoitustuotteisiin. Vastaukset eivät kuitenkaan ole suoraan verrannollisia, sillä muutoksia tarkastellessa uusille sijoittajille kaikki sijoitustuotteet ovat olleet aluksi uusia, joten he ovat voineet vastata, että ovat sijoittaneet itselle uusiin sijoitustuotteisiin viimeisen kolmen vuoden aikana. Tämä ei kuitenkaan suoranaisesti kerro sitä, että he olisivat tällä hetkellä valmiita kokeilemaan uusia sijoitustuotteita.

Kuva 9. Vastaajien valmius uusien sijoitustuotteiden kokeilemiselle

5.2.4 Vastuullisuuden merkitys

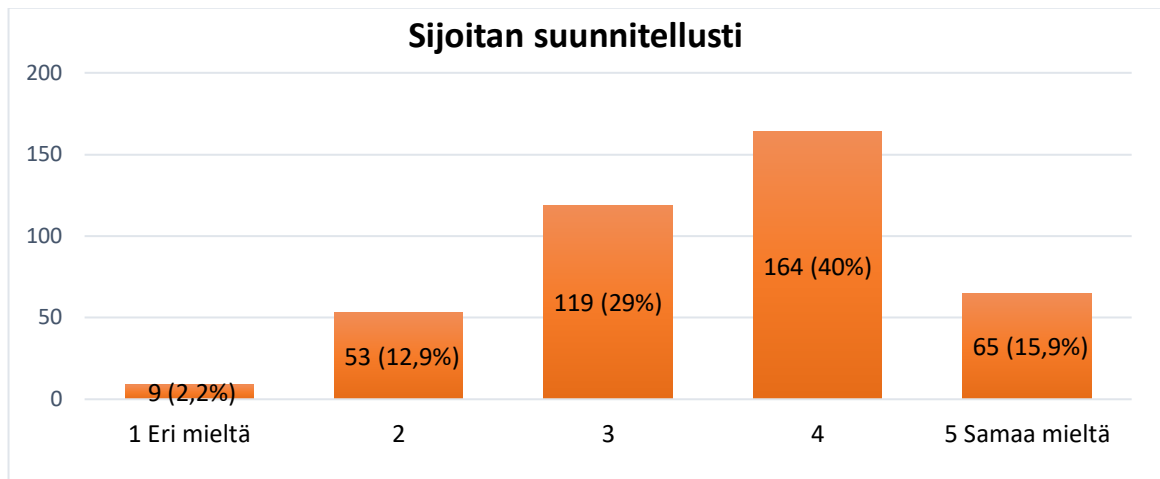
Vastuullisuus on yksi tämänhetkisistä megatrendeistä sijoittamisessa. Aikaisemmissa tutkimuksissa on kerrottu vastuullisuuden puhuttelevan erityisesti naissijoittajia. Kyselylomakkeessa selvitettiin asteikkokysymyksen avulla vastuullisuuden huomioimista sijoituspäätöksiä tehdessä. Vastuullisuuden huomioiminen jollain tasolla sijoituspäätöksiä tehdessä oli tärkeää noin 44 % vastaajista. 30 % vastaajista suhtautui neutraalisti ja noin 26 % ei koe vastuullisuuden olevan kovinkaan merkityksellinen asia omia sijoituspäätöksiä tehtäessä. Nordnetin vastaavassa selvityksessä vastuullisuus sijoittamisessa oli 74 %:lle naissijoittajista jonkin verran tai erittäin tärkeää. Tämän tutkimuksen perusteella asteikoiden 3–5 yhteenlaskettu kannatus on noin 74 %.

Kuva 10. Vastuullisuuden huomioiminen sijoituspäätöksiä tehdessä

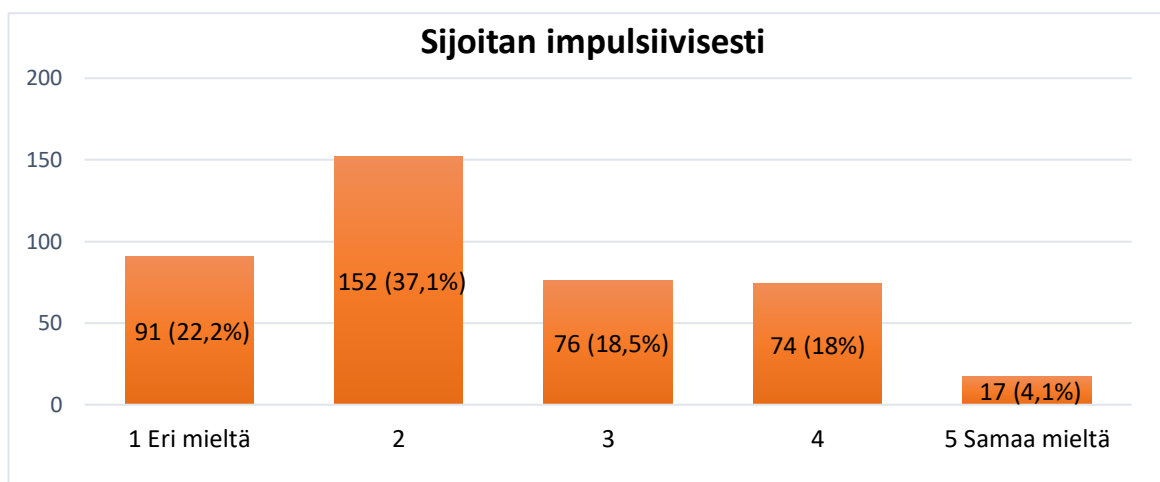
5.2.5 Sijoitusten suunnitelmallisuus ja itsenäinen päätöksenteko

Sijoittamisen suunnitelmallisuutta ja impulsiivisuutta voidaan pitää toistensa vastakohtana. Kysymykset suunniteltiin varmistamaan vastausten luotettavuutta ja johdonmukaisuutta. Suunnitelmallisella sijoittamisella tarkoitetaan sijoitussuunnitelman mukaista sijoittamista, jolloin sijoituspäätökset ovat harkittuja eivätkä tapahdu hetken mielihoiteesta. Sijoituksiaan suunnitellusti tekee 55,9 % vastanneista. 29 % asettuu asteikon keskivälille ja 15,1 % ei koe sijoittavansa suunnitelmallisesti.

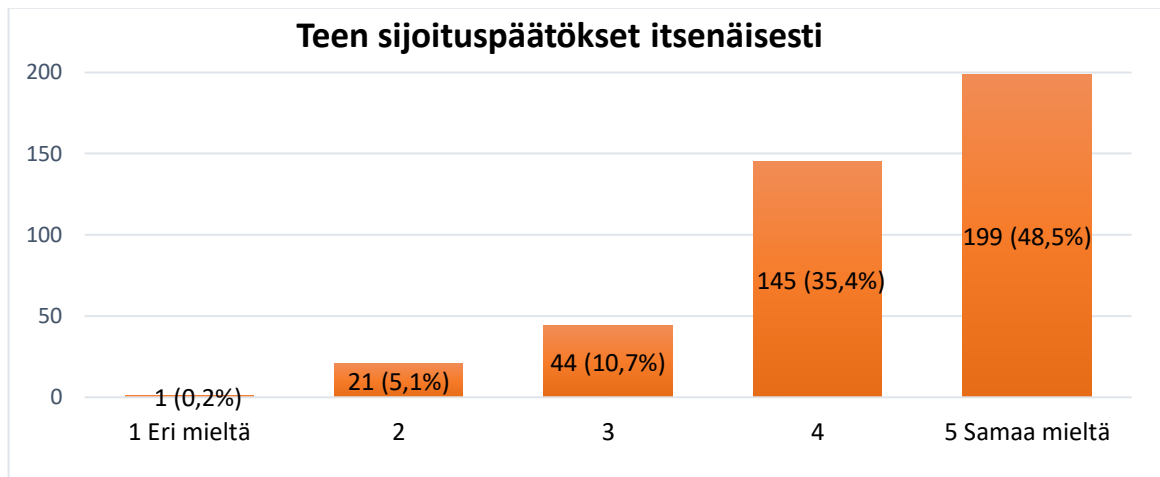
Kuva 11. Sijoitusten suunnitelmallisuus

Impulsiivisuutta tarkastellessa tulisi asteikon olla peilikuva suunnitelmallisuutta kuvaavaan kaavioon nähden. Vastaukset painottuvatkin kysymysten välillä pitkälti vastakkaisiin ääripäihin. 22,1 % kertoo sijoittavansa impulsiivisesti, 18,5 % asettuu asteikon keskivälille ja 59,3 % ei koe sijoittavansa impulsiivisesti. Vastauksissa on pientä hajontaa, mutta linja vastausten välillä on hyvin samansuuntainen.

Kuva 12. Sijoitusten impulsiivisuus

Asteikkokysymysten avulla selvitettiin vastaajien ajatuksia sijoituspäätösten tekemisestä. Vastaajista 48,5 % kokee tekevänsä sijoituspäätöksensä täysin itsenäisesti ja 35,4 % kokee tekevänsä sijoituspäätöksensä lähes itsenäisesti. 10,7 % vastaajista asettuu asteikon keskivälille, ja vain 5,3 % vastaajista ei koe tekevänsä itsenäisiä sijoituspäätöksiä. Danske Bankin 2017 tekemän tutkimuksen mukaan 64 % kertoi haluavansa sijoitusneuvontaa päätöksenteon tueksi, mutta haluaa tehdä lopulliset päätökset itsenäisesti. Tämän tutkimuksen pohjalta itsenäinen päätöksen teko on mahdollisesti lisääntynyt viimeisten vuosien aikana.

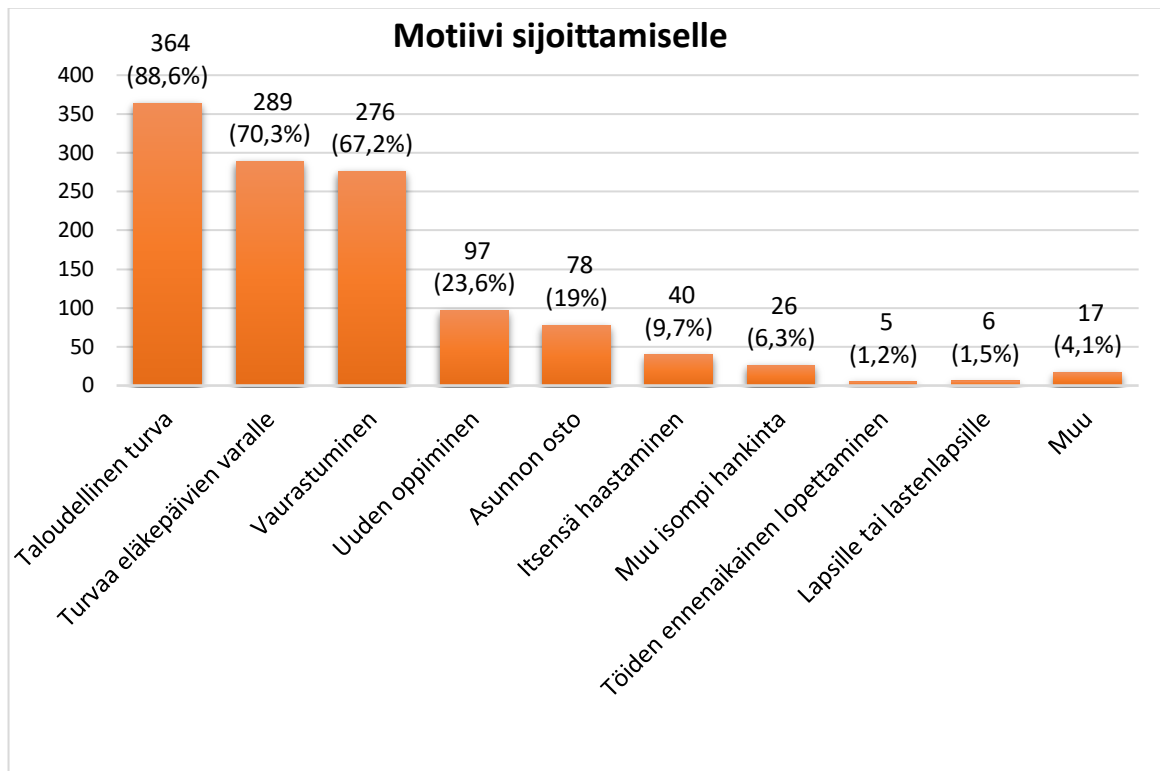
Kuva 13. Sijoituspäätösten tekeminen itsenäisesti

5.3 Sijoittamisen motiivit

Sijoittamisen motiiveita kysyttäessä vastaajat pystyivät valitsemaan useamman kuin yhden annetuista vaihtoehdoista. Valmiiksi annetut vastausvaihtoehdot olivat vaurastuminen, taloudellinen turva, turvaa eläkepäivien varalle, asunnon osto, muu isompi hankinta, itsensä haastaminen ja uuden oppiminen. Vastanneet pystyivät lisäksi vastaamaan avoimella vastauksella, mikäli sopivaa vaihtoehtoa ei löytynyt valmiiksi annetuista vaihtoehdoista. Vastauksia kysymykseen saatiin yhteensä 411 kappaletta.

Ehdottomasti yleisimmät motiivit sijoittamiselle ovat tutkimuksen perusteella sijoitusten tuoma taloudellinen turva, turvaa eläkepäivien varalle sekä vaurastumien. 364 henkilöä eli 88,6 % vastaajista koki taloudellisen turvan yhdeksi motiiveistaan. Toiseksi ja kolmanneksi yleisimmät motiivit olivat sijoitusten tuoma turva eläkepäivien varalle (70,3 %) motiivi sekä vaurastuminen (67,2 %). Myös Nordnetin alkuvuodesta 2022 tekemän tutkimuksen mukaan yli puolet on varautunut tai aikoo varautua eläkepäivien varalle sijoittamalla. (Nordnet 2022)

Avoimissa vastauksissa toistui useasti toive päästä työelämästä aikaisemmin pois tai vastaavasti vapaus tehdä töitä vähemmän. Lapsille tai lastenlapsille säästäminen ja heidän auttamisensa mainittiin myös avoimissa vastauksissa useasti. Kaaviosta 14 voidaan tarkastella vastaajien motiiveja tarkemmin. Muissa vastauksissa mainittiin muun muassa sijoittamisen tarjoama jännitys ja haasteet sekä sijoittamisen kautta tapahtuma vaikuttaminen esimerkiksi ilmastonmuutokseen.

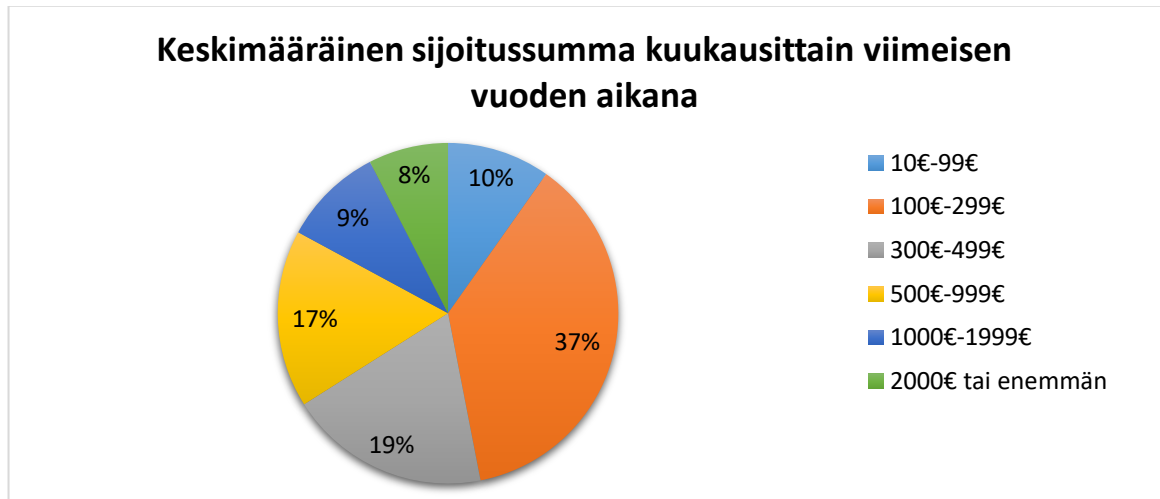

Kuva 14. Sijoittamisen motiivit

5.4 Sijoitusten alkupääoma ja -arvo

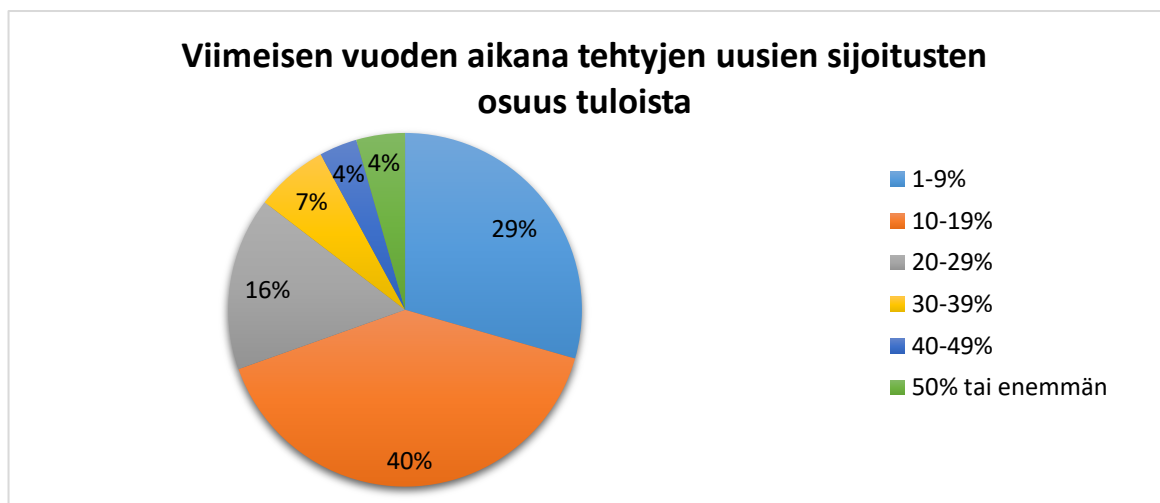
Tutkimuksessa selvitettiin sijoitusten alkupääoman lähdettä. Suurin osa tutkimuksen vastaajista eli noin 79 % kertoi sijoitustensa alkupääoman olevan lähtöisin palkkatuloista. 8 %:lla alkupääoma oli muodostunut perintönä saaduista varoista ja 4 %:lla alkupääoman lähteenä oli ollut lahjana saadut varat tai opintolaina. Muita alkupääoman lähteitä oli muun muassa saadut tuet tai etuudet, avioeron myötä osituksen kautta saadut varat ja S-bonukset.

Kyselylomakkeen avulla selvitettiin keskimääräistä sijoitussummaa kuukausittain viimeisen vuoden aikana. Tutkimukseen osallistuneiden sijoitusten määrät vaihtelivat kaikkien annettujen vastausvaihtoehtojen välillä. Ensimmäisenä tarkastelussa on keskimääräinen kuukausittainen sijoitussumma viimeisen vuoden aikana. Suurin ryhmä eli 37,2 % kertoi sijoittaneensa viimeisen vuoden aikana keskimäärin 100–299 € kuukaudessa. Alle 100 € sijoittaneita löytyi vastaajista 10 %. Kuukausitasolla 2000 € tai enemmän sijoitti 8 % vastanneista. Alla olevasta kaaviosta 15 voidaan tarkastella sijoitustummien jakautumista annettujen vaihtoehtojen välillä.

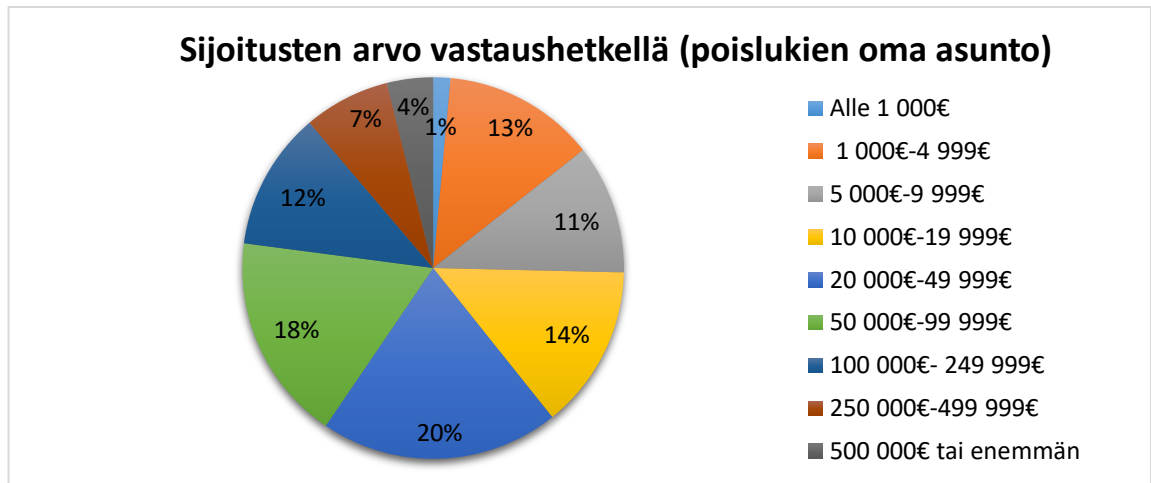
Kuva 15. Kuukausisijoitusten summa

Lisäksi tutkimuslomakkeessa kysyttiin sijoitusten prosentuaalista osuutta suhteessa tuloihin vuositasolla. Lähes puolet vastaajista on sijoittanut viimeisen vuoden aikana tuloistaan 10–19 %. Vastaavasti 29 % on sijoittanut tuloistaan 1–9 %. Yhteensä 8 % vastanneista sijoitti tuloistaan 40 % tai enemmän. Alla olevassa kaavio auttaa hahmottamaan tarkemmin jakaumaa uusien sijoitusten osuudesta vuosituloihin verrattuna.

Kuva 16. Uusien sijoitusten suhde tuloihin

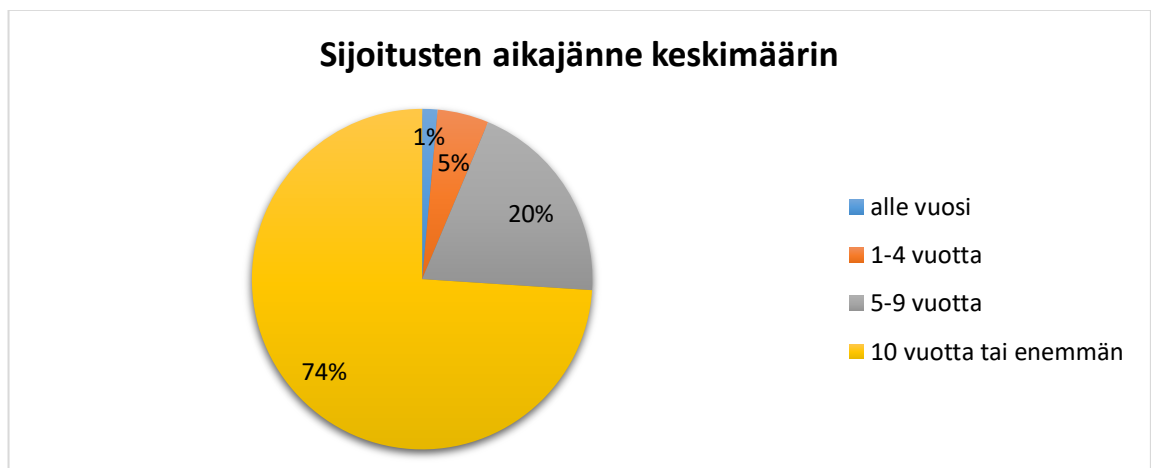
Sijoitusten tämänhetkistä arvoa kysyttäessä vastaajia pyydettiin jättämään oman asunnon arvo pois laskelmista. Kyselyyn vastanneiden sijoitusten arvot jakaantuivat suhteellisen tasaisesti annettujen vaihtoehtojen välille. Enemmistön sijoitussalkun arvo sijoittui välille 10 000–99 999 euroa. 1 %:lla vastanneista sijoituksia löytyi alle 1 000 euroa. Tähän selittävänä tekijänä voi olla esimerkiksi alle vuoden sijoituskokemuksen omaavien henkilöiden vähäisempi aika kerryttää sijoitussalkun arvoa. 4 % vastaajista kertoi sijoitussalkun arvoksi yli 500 000 euroa. Asuntosijoittajien velattomat sijoitusasunnot nostavat sijoitusten arvoa merkittävästi.

Kuva 17. Sijoitusten arvo vastaushetkellä, oma asunto pois lukien

5.5 Sijoitusten aikajänne

Vastaajilta selvitettiin sijoitusten aikajännettä eli sitä, kuinka pitkäksi aikaa on valmiita sijoittamaan rahansa eteenpäin. Vastanneista selkeästi suurin osa noin 74 % on valmis sijoittamaan 10 vuodeksi tai pidemmäksi aikaa. Tämä ei sinänsä ole yllättävää, koska motiivina sijoittamiselle painottui eläkeaikaan varautuminen ja vastaajien ikäjakauman mukaan, suurimmalla osalla vastaajista eläkeikään on 10 vuotta tai enemmän. Vastaukset tukevat myös aikaisemmin käsiteltyä teoriaa, missä suositeltava pitoaika sijoituksille oli vähintään viisi vuotta, jotta osakemarkkinoiden suurimmat heilahdukset ehtivät tasaantua.

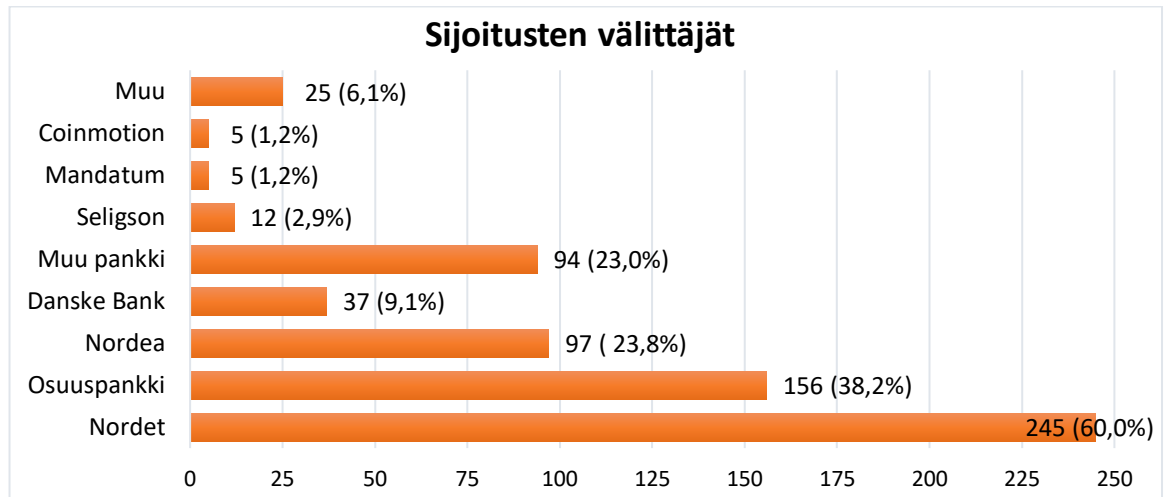

Kuva 18. Sijoitusten aikajänne

5.6 Sijoittajien käyttämät tuotteet ja työkalut

Kyselylomakkeella selvitettiin naissijoittajien käyttämiä palveluita sijoitusten tekemiselle. Nordnet on suosituin välityspalvelu naissijoittajien vastausten perusteella, vastaajista 59,8 % sijoittaa Nordnetin kautta. Toiseksi suosituin välittäjä oli Osuuspankki, minkä kautta

38,2 % vastaajista tekee sijoituksensa. 23,8 % vastanneista sijoitti Nordean kautta, 9,1 % Danske Bankin ja muun pankin kautta sijoituksia teki 23 %. S-Pankin kautta useat kertoivat sijoittavansa ostoksista kertyneitä bonuksia. Muista alustoista useampaan kertaan mainittiin Seligson, Mandatum, Lähitapiola, Coinbase sekä Coinmotion. Kahden viimeisimmäksi mainitun kautta on mahdollista sijoittaa kryptovaluuttoihin.

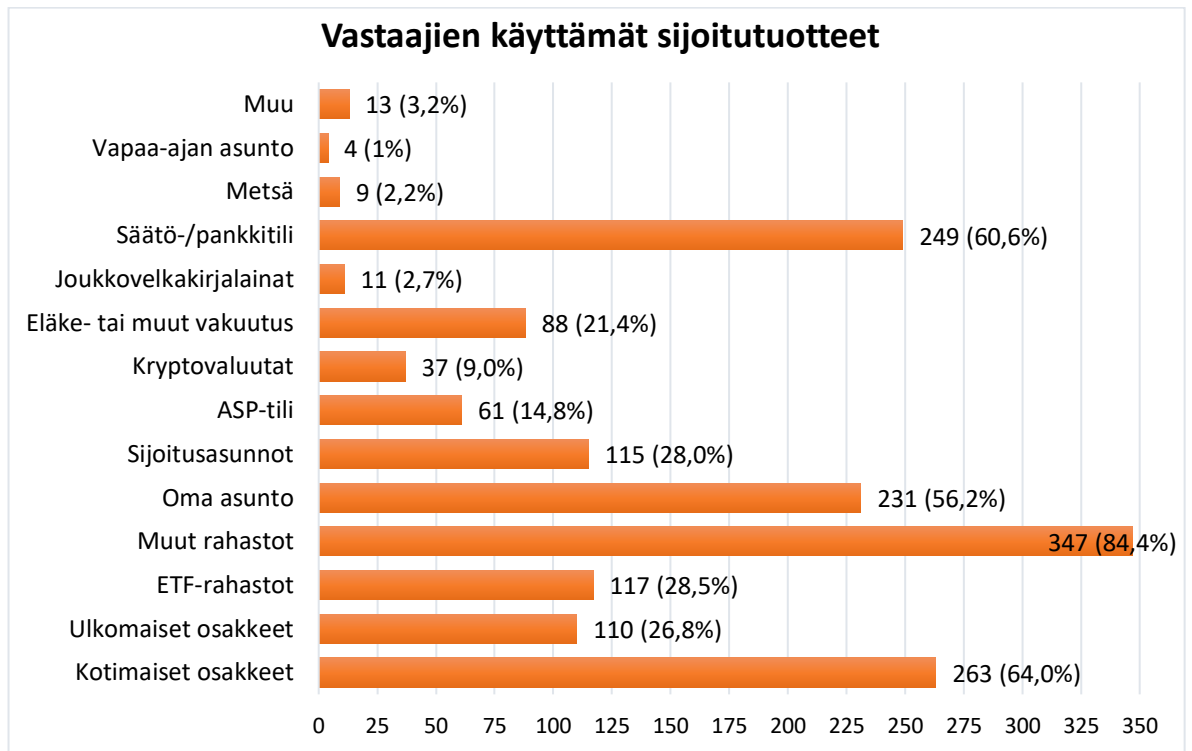

Kuva 19. Sijoitusten välittäjät

Vastaajilta kartoitettiin heidän käyttämiään sijoitustuotteita. Sijoitustuotteista ehdottomasti suosituin oli rahastot, 84,4 % vastaajista kertoi sijoittavansa rahastoihin. Rahastojen suosio ei tullut yllätyksenä, sillä rahastot ovat vaivattomia sijoituskohteita. Rahastojen avulla on helppo päästä sijoittamisessa alkuun. Rahastot eivät vaadi sijoittajalta yhtä laajaa perehtymistä sijoittamiseen tai suurta alkupääomaa. Seuraavaksi suosituin sijoitustuote oli kotimaiset osakkeet, joihin 64 % vastaajista kertoi sijoittavansa. Täpärästi kolmannella sijalla oli säästö- tai pankkitili, johon 60,6 % sijoitti varojaan. Pankkitilillä pidetyt säästöt toimivat hyvänä puskurina arjessa, tuottoa pankkitileillä olevista säästöistä ei kuitenkaan tällä hetkellä juurikaan saa. Säästötileillä oleville varoille voi saada pientä korkotuottoa. Tilillä olevat rahat ovat kuitenkin nopeasti käytettävissä arjen yllättäviin menoihin ja tuo sitä kautta turvaa talouteen.

Tasaista kannatusta saivat ulkomaiset osakkeet, ETF-rahastot, sijoitusasunnot sekä eläke- tai muu vakuutussäästäminen. Kaikkiin edellä mainittuihin kohteisiin sijoitti 20–30 % vastanneista. Pienempää alle 20 % kannatusta valmiiksi annetuista vaihtoehtoista saivat ASP-tili, kryptovaluutat sekä joukkovelkakirjalainat. Vastaajien ikäjakauman perusteella ASP-tili ei ole ajankohtainen suurimmalle osalle, vastaajista 56,2 % on hankkinut jo omistusasunnon. Joukkovelkakirjat puolestaan vaativat usein suurta pääomaa, yli 75 %:lla vastaajista sijoitusten arvo oli alle 100 000 €, joten mahdollisuutta tai kiinnostusta joukkovelkakirjalainoihin sijoittamiseen ei välttämättä edes ole. Avoimissa

vastauksissa painottuivat metsä sekä vapaa-ajan asunto sekä yksittäisinä vastauksina kulta, taide, listaamattomat osakkeet ja työpaikan henkilöstörahasot.

Kuva 20. Vastanneiden käyttämät sijoitustuotteet

5.7 Tiedonhaussa käytettävät kanavat

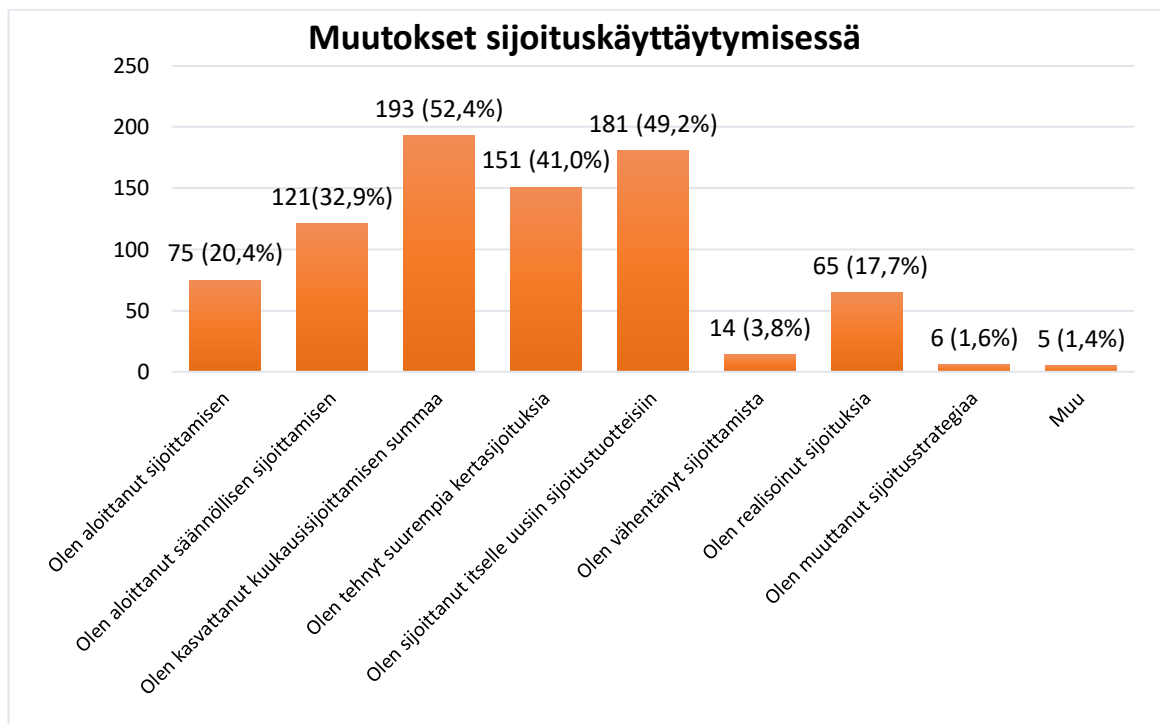
Vastaajilta selvitettiin, mistä he hakevat tietoa sijoituspäätösten tueksi. 75,9 % vastaajista kertoo hakevansa tietoa sijoituspäätösten avuksi sosiaalisesta mediasta. 52,7 % hyödyntää Nordetin materiaaleja sijoituspäätösten tekemisessä. 44,1 % vastanneista saa apua sijoituspäätösten tekoon omalta lähipiiriltä. Pankkien sijoitusneuvojen puoleen kääntyy 26,6 % vastaajista. Henkilökohtaista sijoitusneuvojaa hyödynsi 5,7 % vastaajista. Muita tiedonhaussa käytettäviä kanavia olivat muun muassa Inderes, Yahoo Finance tai muut ulkomaiset kanavat, Kauppalehti, Talouselämä, Helsingin Sanomat, Arvopaperi ja muu kirjallisuus. Useat vastaajista tutustuvat lisäksi suoraan yksittäisten yritysten toimintaan esimerkiksi yhtiön verkkosivujen kautta. Kuten aiemmin mainittiin, 80 % vastaajista kokee kuitenkin tekevänsä sijoituspäätökset itsenäisesti. Tämä ei kuitenkaan poissulje sitä, etteikö vinkkejä silti haeta esimerkiksi lehdistä tai muista kanavista. Tulokset tukevat aikaisempaa Danske Bankin 2017 tekemää tutkimusta siitä, että sijoituspäätöksen tueksi halutaan sijoitusneuvontaa tai haetaan tietoa muista kanavista, mutta viime kädessä päätökset halutaan tehdä itsenäisesti.

5.8 Sijoituskäyttäytymisen muutokset ja niihin vaikuttaneet tekijät

Kyselylomakkeessa sijoituskäyttäytymisen muutoksia tarkasteltiin kolmen kysymyksen avulla. Aluksi vastaajilta kysyttiin, onko sijoituskäyttäytymisessä tapahtunut muutoksia viimeisen kolmen vuoden aikana. 77 % vastaajista kertoi sijoituskäyttäytymisessään tapahtuneen muutoksi edellisen kolmen vuoden aikana. Lisäksi silti moni ei-vastauksen antaneista ilmaisivat seuraavissa kysymyksissä muutoksia tapahtuneen. Summattuna todellisuudessa siis muutoksia on tapahtunut viimeisen kolmen vuoden aikana 88,5 %:lla vastanneista.

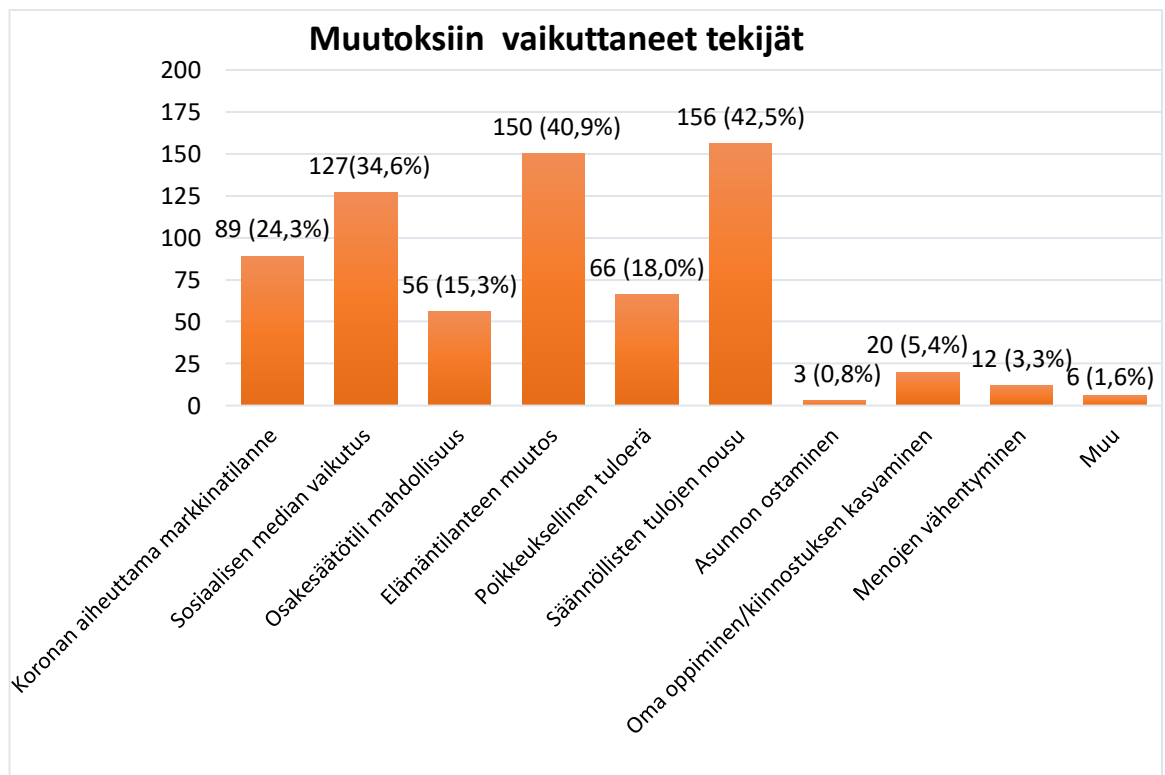
Yleisimpiä muutoksia omassa sijoituskäyttäytymisessä oli kuukausittaisen sijoitussumman kasvattaminen (52,4 %) ja itselle uusiin sijoitustuotteisiin sijoittaminen (49,2 %). Tulojen nousu ja niiden vakiintuminen mahdollistivat sijoittamisen aiempaa suuremmilla summilla. Vastaajista 41 % kertoi tehneensä suurempia kertsijoituksia viimeisen kolmen vuoden aikana. Tarkasteluajanjaksona eli viimeisen 3 vuoden aikana 32,9 % kertoi aloittaneensa säännöllisen sijoittamisen ja 20,4 % on aloittanut ylipäätänsä sijoittamaan.

Sijoitushistoriaa kysyttäessä, sijoittamisen viimeisen kolmen vuoden aikana aloittaneita oli noin 27 % kyselyyn vastanneista. Sijoituksiaan realisoineita oli vastaajista 17,7 % ja sijoittamista vähentäneitä 3,8 %. Avoimissa vastauksissa nousi esiin useita, jotka olivat muuttaneet sijoitusstrategiaansa joltain osin, esimerkiksi keskittyneet sijoituksiinsa pienempiriskisiin kohteisiin kuin aikaisemmin, aloittaneet treidaamisen tai siirtäneet pääpainon asuntosijoittamiseen.

Kuva 21. Muutokset sijoituskäyttäytymisessä

Yleisimmät sijoituskäyttäytymisen muutoksiin johtaneet tekijät ovat olleet säännöllisten tulojen kasvu (42,5 %), elämäntilanteen muutos (40,9 %) sekä sosiaalisen median vaikutus (34,6 %). Muita muutoksiin johtaneita tekijöitä ovat olleet koronan aiheuttama markkinatilanne (24,3 %), osakesäästötili mahdollisuus (15,3 %) sekä poikkeuksellinen tuloerä kuten perintö, lahja tai bonus (18 %). Osuuspankin julkaisemasta artikkelissa voitiin myös todeta koronan aiheuttaman markkinatilanteen houkutelleen sijoittajia uusien rahastomerkitöjen tekemiseen 20-50-vuotiaiden keskuudessa. Avoimissa vastauksissa esiin nousi oman kiinnostuksen syttyminen sijoittamiseen ja menojen pienentyminen. Muutamat vastaajat kertoivat esimerkiksi asuntolainan loppuun maksamisesta, jonka myötä tuloja on jäänyt enemmän käytettäväksi muuhun. Oman kiinnostuksen lisääntyminen sijoittamista kohtaan on varmasti saanut herätteen jostain, mahdollisesti omasta lähipiiristä tai sosiaalisesta mediasta. Muita avoimissa vastauksissa esiin nousseita muutoksen aiheuttaneita tekijöitä olivat esimerkiksi työurassa tapahtuneet muutokset, kuten tulojen laskeminen tai tulojen vakiintuminen.

Kuva 22. Sijoituskäyttäytymisen muutoksiin vaikuttaneet tekijät

6 Pohdinta

Tässä kappaleessa keskitytään tutkimuksen johtopäätöksiin, tutkimuksen luotettavuuteen sekä jatkotutkimusehdotuksiin. Lopuksi käydään läpi opinnäytetyöprosessi ja arvioidaan oma oppiminen. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää suomalaisten naisten sijoituskäyttäytymistä ja sen muutoksia viimeisen kolmen vuoden ajalta. Aikaisemmin tehdyissä tutkimuksissa naissijoittajien sijoituskäyttäytymistä vertailtiin usein miessijoittajien sijoituskäyttäytymiseen. Tässä tutkimuksessa tavoitteena oli keskittyä tutkimaan naissijoittajien toimintaa sijoittamisessa, eikä niinkään keskittyä vertailemaan naissijoittajia miessijoittajiin.

6.1 Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset

Heti alkuun voidaan todeta, että naissijoittajien määrä on noussut huomattavasti viime vuosien aikana ja on edelleen nousussa. Tämä voidaan todeta opinnäytetyössä esiin nostettujen aikaisempien tutkimusten sekä tehdyn tutkimuksen perusteella. Tutkimukseen vastanneista lähes 5 % oli aloittanut sijoittamisen viimeisen vuoden aikana ja 22,2 %:lta vastanneista sijoituskokemusta löytyi 1–3 vuotta, joten uusien sijoittajien määrä on kasvanut viime vuosien aikana merkittävästi.

Tarkastellessa naissijoittajan profiilia, pidetään naisten riskihalukkuutta aikaisempien tutkimusten pohjalta matalampana kuin miesten. Naisten sijoitukset ovat kuitenkin tuottaneet paremmin kuin miesten. Tämän tutkimuksen pohjalta yli puolet kyselyyn vastanneista on ollut valmis ottamaan enemmänkin riskiä sijoituksissaan ja samalla hakee sijoituksilleen korkeampaa tuottoa. Naisten riskinsieto kyky on siis mahdollisesti nousussa. Tutkimuksen pohjalta voidaan myös todeta, että suurin osa vastaajista kokee vastuullisuuden jokseenkin tärkeäksi tehdessään sijoituspäätöksiä. Nordnetin tutkimuksen tulos oli vastaava, sijoitukset ovat miehillä siitä huolimatta olleet vastuullisempia kuin naisilla, vaikka naiset kokevat vastuullisuuden tärkeämmäksi. Suurin osa naissijoittajista tekevät sijoituksiaan suunnitelmallisesti ja vain pieni osa tekee impulsiivisia sijoituspäätöksiä. Valtaosa naissijoittajista ei koe itseään aktiiviseksi sijoittajaksi ja uusia sijoituksia tai muutoksia nykyisiin sijoituksiin tehdään tyypillisesti kuukausittain.

Viimeisen kolmen vuoden aikana 88,5 %:lla tutkimukseen vastanneista on tapahtunut muutoksia sijoituskäyttäytymisessä. Yleisimmät muutoksiin vaikuttaneet tekijät ovat olleet säännöllisten tulojen nousu, elämäntilanteen muuttuminen sekä sosiaalisen median vaikutus. Myös koronapandemian aiheuttama markkinatilanteen muutos, osakesäästötili mahdollisuuden avautuminen sekä poikkeuksellinen tuloerä ovat vaikuttaneet useilla sijoituskäyttäytymisen muutoksiin. Yleisimmät muutokset sijoituskäyttäytymisessä ovat

olleet kuukausittaisen sijoitussumman kasvattaminen, itselle uusiin sijoitustuotteisiin sijoittaminen, suurempien kertsijoitusten tekeminen sekä säännöllisen säästämisen aloittaminen. Kuten aikaisemmin todettiin, useat kyselyyn vastanneista ovat aloittaneet sijoittamisen viimeisen kolmen vuoden aikana, joten myös sijoittamisen aloittaminen itsessään on muutos aiempaan.

Kyseisen tutkimuksen voisi suorittaa uudelleen esimerkiksi kolmen tai viiden vuoden kuluttua ja vertailla tuloksia keskenään. Olisi mielenkiintoista huomata, millaisia muutoksia tulevat vuodet tulevat pitämään sisällään, ja milloin naiset ovat yhtä aktiivisia sijoittajia kuin miehet. Tutkimuksia voisi toteuttaa myös yksittäisiin sijoitustuotteisiin keskittyen, esimerkiksi naissijoittajien kiinnostusta kryptovaluuttoihin tai asuntosijoittamiseen. Vastaavan tutkimuksen voisi toteuttaa myös miessijoittajille ja vertailla tutkimusten tuloksia toisiinsa. Olisi mielenkiintoista nähdä, onko miesten sijoittaminen yhtä suuressa kasvussa ja millaisia muutoksia viime vuosien aikana on tapahtunut miesten sijoituskäyttäytymisessä. Tällöin voitaisiin myös vertailla nais- ja miessijoittajien profiileita toisiinsa, esimerkiksi riskinsietokyvyn sekä impulsiivisuuden osalta.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Määrällistä tutkimusta voidaan arvioida validiteetin ja reliabiliteetin kautta. Nämä muodostavat yhdessä kokonaisluotettavuuden mittarin. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksen pätevyyden mittaamista eli keskittykö tutkimus tutkittavaan kohteeseen. Validiteettia tarkastellessa voidaan tässä tutkimuksessa kiinnittää huomiota tehtyyn kyselylomakkeeseen. Kyselylomakkeen tulisi esittää olennaisia kysymyksiä tutkimuksen kannalta. (Vilkki 2021, luku 7.) Validi tutkimus tuottaa oikeita vastauksia eikä sisällä systemaattisia virheitä. Huolellinen suunnittelu sekä harkittu tiedonkeruun auttavat etukäteen varmistamaan tutkimuksen validiutta. (Heikkilä 2014.)

Reliabiliteetti tarkastelee tutkimuksen luotettavuutta. Reliabiliteettia arvioitaessa voidaan katse kiinnittää saatuihin vastauksiin. On olennaista huomioida vastausten oikeellisuus sekä mahdolliset virhevastaukset. (Vilkki 2021, luku 7.) Otoksen tulee olla tarpeeksi suuri ja edustava, jotta varmistetaan tulosten luotettavuudesta. Muita luotettavuutta edesauttavia tekijöitä ovat hyvän tutkimussuunnitelman tekeminen, tutkimusongelman rajaaminen, perusjoukon määrittelemine sekä hyvä kyselylomake ja tutkimukselle sopiva tiedonkeruumenetelmä. Tutkimus tulisi olla toistettavissa samanlaisin tuloksin. (Heikkilä 2014.)

Tässä tutkimuksessa osa vastaajista kertoi aluksi sijoituskäyttäytymisensä pysyneen ennallaan viimeisen kolmen vuoden aikana, mutta kertoi seuraavissa vastauksissaan

muutosta kuitenkin tapahtuneen. Nämä vastaukset on huomioitu opinnäytetyössä ja eroavat siten liitteenä löytyvästä vastauksien yhteenvedosta. Tutkimuksessa oli myös vastakkaisia kysymyksiä, joiden avulla lisättäisiin vastausten luotettavuutta. Tuloksia on vertailtu aikaisemmin tehtyihin tutkimuksiin, jotka opinnäytetyössä on nostettu esiin. Tutkimustulokset aikaisempien tutkimusten ja tämän opinnäytetyön osalta olivat osin yhtenäiset. Aiempien tutkimusten osalta on pyritty löytämään mahdollisimman tuoreita tutkimuksia, jotta tutkimusten tulokset olisivat vertailukelpoisia keskenään. Lähiaikoina julkaistuja tutkimuksia ja artikkeleita aiheesta löytyi paljon, mikä osoittaa aiheen olevan ajankohtainen. Kyselyyn vastasi yhteensä 413 henkilöä, mikä oli odotettua huomattavasti enemmän. Vastauslomakkeen kaikkiin kysymyksiin ei ollut välttämätöntä vastata, joten eri kysymysten vastausmäärissä on pientä vaihtelua. Kaikkiin kysymyksiin on kuitenkin vastannut vähintään 400 henkilöä. Laajan vastausmäärän sekä yhteneväsillä tuloksilla aikaisempiin tutkimuksiin voidaan tutkimusta pitää luotettavana.

6.3 Opinnäytetyöprosessi ja oman oppimisen arviointi

Idea opinnäytetyön aiheeseen syntyi keväällä 2021, itse prosessi käynnistyi seuraavana syksynä, jolloin tutkimus toteutettiin ja opinnäytetyön kirjoittaminen aloitettiin. Syksyllä 2021 opinnäytetyö sai hyvän alun töistä otetun opintovapaan aikana ja tekstiä syntyi nopeasti. Uusi päivätyö vei kuitenkin aikaa ja energiaa, jolloin opinnäytetyön tekeminen kärsi. Haastavinta prosessissa olikin alun jälkeen ajan löytäminen kirjoittamiselle täyspäiväisen työn ohessa. Pidemmät tauot opinnäytetyön tekemisessä teki uudelleen aloittamisesta aina vaikeampaa. Olen iloinen, että aloitin opinnäytetyön tekemisen hyvissä ajoin, minkä ansiosta minulla oli hyvin aikaa kirjoittaa työtä omaan tahtiin töiden ohessa. Suurimpana motivaationa opinnäytetyön tekemiselle oli halu saada tutkinto suoritettua aikataulussa.

Palkitsevinta tutkimusta tehdessä oli ehdottomasti vastaajien suuri kiinnostus tutkimusta kohtaan. Tiesin aiheen olevan ajankohtainen, mutta vastaajien aktiivisuus yllätti positiivisesti. Oli hienoa huomata, että valitsemani aihe kiinnosti niinkin monia, että he olivat valmiita näkemään vaivan ja halusivat vastata kyselyyn. Tulenkin jakamaan ryhmään linkin valmistuneeseen opinnäytetyöhön vastanneiden pyynnöstä, jotta myös tutkimukseen vastanneet henkilöt pääsevät tarkastelemaan tutkimuksen tuloksia.

Tehtyyn kyselylomakkeeseen olen näin jälkikäteen tyytyväinen, toki pieniä tarkennuksia kysymyksiin olisi voinut tehdä, jotta vastaukset olisivat olleet tarkempia. Myös sijoittamisen muutoksista kysyttäessä olisi kyselylomaketta voinut tarkentaa, jotta tulokset olisi voinut analysoida suoraan oikein, jolloin omaa aikaa olisi säästynyt. Lomake oli kuitenkin tarkoitus pitää sopivan tiiviinä, jotta sen täyttäminen ei veisi paljon aikaa ja yhä

useampi ehtisi vastaamaan kyselyyn. Kyselylomakkeen vastauksista sain kuitenkin opinnäytetyön kannalta tarvittavat ajankohtaiset ja tuoreet tiedot tutkimukseen, ja sitä kautta saavutettiin tavoitellut tulokset.

Opinnäytetyön tekeminen itseäni jo valmiiksi kiinnostavasta aiheesta oli mieleistä. Ennen opinnäytetyöprosessin aloittamista tiesin entuudestaan jo sijoittamisesta omien kokemuksieni pohjalta. Itselleni tuttuja sijoitustuotteita olivat muun muassa osakesijoittaminen, rahastosijoittaminen sekä ASP-tili. Opinnäytetyön tekemisen ohessa opin paljon myös muista sijoitustuotteista sekä sijoittamisen teorioista. Jälkikäteen ajateltuna opinnäytetyön tekeminen oli mielekästä, vaikka epätoivon hetkiltä ei projektin aikana vältyttykään. Huolimatta siitä, että tekisin nyt joitakin asioita projektissa toisella tavalla, olen kuitenkin erittäin tyytyväinen aikaansaamaani tutkimukseen suomalaisen sijoittajanaisen profiilista ja sijoittamisen muutoksista.

Lähteet

Arvometsä 2014. Paljonko metsäsijoitus tuottaa? Luettavissa:

<https://arvometsa.fi/paljonko-metsasijoitus-tuottaa/> Luettu: 18.4.2022.

Arvopaperi 2022. Naisten osuus osakkeenomistajista kasvaa Suomessa – ”Yhteiskunnan kannalta hyvä asia”. Luettavissa: <https://www.arvopaperi.fi/uutiset/naisten-osuus-osakkeenomistajista-kasvaa-suomessa-yhteiskunnan-kannalta-hyva-asia/93063b1f-2cb4-451d-a263-6fe7b7011db4n> Luettu: 20.4.2022.

Danske Bank 2018. Sijoita kuin nainen: ”Naiset toimivat miehiä yleisemmin ammattisijoittajien tavoin”. Luettavissa:

<https://danskebank.com/fi/uutiset/uutisarkisto/press-releases/2018/08032018> Luettu: 25.01.2022.

Eco, U. 1989. Oppineisuuden osoittaminen eli miten tutkielma tehdään. Vastapaino. Tampere.

Elo, H & Saarhelo, J. 2018. Osakesijoittajan maailmanvalloitus. Alma Talent. Helsinki. E-kirja. Luettu: 20.4.2022.

Fasoulas E., Manninen P. & Niiranen V. 2019. Sijoittajan verotus ja verosuunnittelu. Alma Talent. Helsinki. E-Kirja. Luettu: 9.4.2022.

Finanssialalle s.a. Säästäminen ja sijoittaminen. Luettavissa:

<https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/saastaminen-ja-sijoittaminen.html> Luettu: 6.2.2022.

Haavisto, T. 2015. Löytöretki rahastomaailmaan. Suomen sijoitusopas. E-kirja. Luettu: 28.3.2022.

Heikkilä, T. 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Luettavissa:

<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf> Luettu: 10.4.2022.

Inderes s.a. Meistä. Luettavissa: https://group.inderes.fi/fi/meista/inderes_yhtiona Luettu: 16.3.2022.

Kauppalehti 2020. Vastuullisuus innostaa naisia sijoittamaan? Luettavissa: <https://www.kauppalehti.fi/kumppaniblogit/vieraskyna/vastuullisuus-innostaa-naisia-sijoittamaan/2d2f83a5-85d1-5743-990a-58f7a379c8ad> Luettu: 14.2.2022.

Kullas, E & Myllyoja, N. 2014. Nainen ja rikastumisen taito: kirja sijoittamisesta, vaurastumisesta ja naiseudesta. Talentum. Helsinki. E-kirja. Luettu: 9.3.2022.

Malkiel, B. 2007. Sattuman kauppaa Wall Streetillä. Talentum. Helsinki.

Mayor, P & Risku, M. 2015. Opas yksilölliseen motivointiin: 16 perustarvetta johtamisen apuna. Talentum. E-Kirja. Luettu: 18.4.2022.

Myllyoja, N & Kullas, E. 2010. Mitä jokaisen kotiäidin (ja muidenkin naisten) tulee tietää sijoittamisesta. Talentum. E-Kirja. Luettu: 18.4.2022.

Mähkä, M & Lehtipuu, U. 2021. Sijoittajaksi 7 päivässä. Alma Talent. Helsinki.

Nordnet 2017. Sijoittaminen on naisille voimaantumisen lähde. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/sijoittaminen-on-naisille-voimaantumisen-lahde/> Luettu: 20.4.2022.

Nordnet 2019. Naissijoittajat takovat pörssissä reipasta ylituottoa. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/naissijoittajat-takovat-porssissa-reipasta-ylituottoa/> Luettu: 25.01.2022.

Nordnet 2020. Vastuullisen sijoittamisen tärkeys ei vielä näy naisten sijoitusvalinnoissa. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/vastuullisen-sijoittamisen-tarkeys-ei-viela-nay-naisten-sijoitusvalinnoissa/> Luettu: 14.2.2022.

Nordnet 2020. 100 000 osakesäästötilin raja ylittyi Nordnetissä. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/100-000-osakesaastotilin-raja-ylittyi-nordnetissa/> Luettu: 7.10.2021.

Nordnet 2022. Neljänneksellä naisista on säästöjä eläkepäiville tai isomman elämänmuutoksen tekemiseen. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/neljanneksella-naisista-on-saastoja-elakepaiville-tai-isomman-elamanmuutoksen-tekemiseen/> Luettu: 20.4.2022.

Nordnet 2021. Naisten ryntäys osakemarkkinoille jatkuu. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/naisten-sijoittaminen/> Luettu: 17.10.2021.

Oksaharju, J. 2013. Hajauta tai hajoa. Hansaprint. Vantaa.

OP Media 2019. Näin paljon asuntosijoittaminen tuottaa. Luettavissa: <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/asuntosijoittaminen/nain-paljon-asuntosijoittaminen-tuottaa/> Luettu: 9.3.2022.

OP Media 2021. Mikä on indeksi ja indeksirahasto? Luettavissa: <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/mika-on-indeksi-ja-indeksirahasto/> Luettu: 23.10.2021.

OP Media 2021. Naiset tekevät tuottavampia osakesijoituksia kuin miehet – mistä tämä johtuu? Luettavissa: <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/osakesijoittaminen/naiset-tekevat-tuottavampia-osakesijoituksia-kuin-miehet--mista-tama-johtuu/> Luettu: 17.10.2021.

OP Media 2021. Naisten sijoittaminen nousussa. Luettavissa: <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/naisten-sijoittaminen-on-nousussa/> Luettu: 16.10.2021.

OP s.a. ASP-tili. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/paivittaiset/tilit/asp-tili> Luettu: 4.10.2021.

OP s.a. Joukkolainat. Luettavissa: <https://www.op.fi/yritykset/sijoittaminen/joukkolainat> Luettu: 4.10.2021.

OP s.a. Osakerahastot – Osakerahasto hajauttaa riskiä. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/osakerahastot> Luettu: 6.11.2021.

OP s.a. Tuotto-osuus. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/tuotto-osuus> Luettu: 18.4.2022.

Osakesijoittaja.fi s.a. Indeksirahastot sijoituskohteena. Luettavissa: <https://www.osakesijoittaja.fi/indeksirahastot-sijoituskohteena/> Luettu: 6.11.2021.

Osakesijoittaja.fi 2022. Luettavissa: Mikä kryptovaluutta on? Miten toimii? Miksi sijoittaa? Luettavissa: <https://osakesijoittaja.fi/kryptovaluutta/> Luettu: 10.4.2022.

Parviainen, A & Järvinen, S. 2012. Sijoittamalla miljonääriksi. Talentum. Helsinki.

Puttonen, V & Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. Talentum. E-kirja. Luettu: 28.3.2022.

Pörssisäätiö 2014. Sijoittajan sielunelämää. Luettavissa: https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2014/10/sijoittajan_sielunelämä.pdf Luettu: 16.10.2021.

Pörssisäätiö 2014. Sijoittaminen – Opas uteliaille. Luettavissa: https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2014/08/sijoitusopas_2014_fin_final_low1.pdf Luettu: 16.10.2021.

Pörssisäätiö 2017. Osakeopas. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2017/06/Osakeopas-2017.pdf> Luettu: 16.10.2021.

Saario, S. 2016. Miten sijoitan pörssiosakkeisiin. Talentum pro. E-Kirja. Luettu: 10.4.2022.

Salkunrakentaja 2017. Oma asunto, yksi parhaita sijoituksia? Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2017/11/oma-asunto-yksi-parhaita-sijoituksia/> Luettu: 9.3.2022.

Salkunrakentaja 2018. Miksi sijoittaa? Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2018/02/miksi-sijoittaa/> Luettu 6.10.2021.

Sijoittaja.fi 2020. Metsä sijoituskohteena. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/26571/metsa-sijoituskohteena/> Luettu: 9.4.2022.

Sijoittaja.fi 2021. Vertailussa suosituimmat yhdistelmärahastot – katso parhaat! Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/83736/sijoittaja-fin-vertailussa-suomalaisten-suosituimmat-yhdistelmarahastot-katso-parhaat/> Luettu: 6.11.2021.

Talouselämä 2019. Osta, myy, pidä – Miten sijoitussuosituksia pitäisi lukea? Luettavissa: <https://www.talouselama.fi/uutiset/osta-myy-pida-miten-sijoitussuosituksia-pitaisi-lukea/8f8cfa3a-997d-44b6-9de4-23caed376553> Luettu: 18.4.2022.

Talouselämä 2022. OP: Sijoittavien naisten määrä on yli kaksinkertaistunut viidessä vuodessa. Luettavissa: <https://www.talouselama.fi/uutiset/op-sijoittavien-naisten-maara-yli-kaksinkertaistunut-viidessa-vuodessa/9e87912e-4210-4d21-8e65-fe3c3b9803eb> Luettu: 20.4.2022.

Taloustaito 2019. ASP-säästäjä: Näin voit kasvattaa tilisi korkotuottoa. Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/koti/asp-saastaja-nain-voit-vaikuttaa-tilisi-tuottoon/#1815db94>
Luettu: 9.8.2022.

Taloustaito 2020. Naisten sijoitusnälkä pörssissä kasvaa – mitä yhtiöitä naiset ja miehet nyt suosivat? Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/Rahat/naisten-sijoitusnalka-porssissa-kasvaa--mita-yhtioita-naiset-ja-miehet-nyt-suosivat/#59f519e2> Luettu: 5.2.2022.

Taloustaito 2020. Velka alkaa vihertää – joukkolainat revitään käsistä. Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/Rahat/velka-alkaa-vihertaa--joukkolainat-revitaan-kasista/#1815db94> Luettu: 9.4.2022.

Vilkki, H. 2021. Tutki ja kehitä. PS-kustannus. Jyväskylä. E-kirja. Luettu: 5.4.2022.

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Suomalaisten naisten sijoituskäyttäytyminen ja sen muutokset

Kyselylomake

1. Ikä?

- 18-24
- 25-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60 ja yli

2. Minkä ikäisenä olet aloittanut sijoittamisen?

Lyhyt vastausteksti

3. Kuinka monta vuotta olet sijoittanut?

- alle vuosi
- 1-3
- 4-5
- 6-9
- 10 tai enemmän

4. Millaisiin sijoitustuotteisiin sijoitat? Voit valita useamman kuin yhden.

- Kotimaiset osakkeet
- Ulkomaiset osakkeet
- ETF-rahastot
- Muut rahastot
- Oma asunto
- Sijoitusasunnot
- ASP-tili
- Kryptovaluutat
- Eläke- tai muu vakuutus
- Joukkovelkakirjalainat
- Säästö-/pankkitili
- Muu...

5. Mikä on sijoittamisesi motiivi? Voit valita useamman kuin yhden.

- Vaurastuminen
- Taloudellinen turva
- Turvaa eläkepäivien varalle
- Asunnon osto
- Muu isompi hankinta
- Itsensä haastaminen
- Uuden oppiminen
- Muu...

6. Kuinka usein teet uusia sijoituksia/muutoksia nykyisiin sijoituksiisi?

- Päivittäin
- Viikoittain
- Kuukausittain
- Muutaman kerran vuodessa
- Harvemmin

7. Kuinka paljon olet viimeisen vuoden aikana sijoittanut keskimäärin kuukausittain?

- 10-99€
- 100-299€
- 300-499€
- 500-999€
- 1000-1999€
- 2000€ tai enemmän

8. Kuinka paljon suunnilleen olet viimeisen vuoden aikana sijoittanut suhteessa tuloihisi?

- 1-9%
- 10-19%
- 20-29%
- 30-39%
- 40-49%
- 50% tai enemmän

9. Mikä on sijoitustesi arvo tällä hetkellä? (Poislukien oma asunto)

- Alle 1 000€
- 1 000-4 999€
- 5 000-9 999€
- 10 000-19 999€
- 20 000-49 999€
- 50 000- 99 999€
- 100 000-249 999€
- 250 000-499 999€
- 500 000€ tai enemmän

Millainen sijoittaja olen?

Kuvaus (valinnainen)

10. Riskin ottaminen.

	1	2	3	4	5	
En ole valmis ottamaan riskiä	☐	☐	☐	☐	☐	Olen valmis ottamaan paljonkin riskiä

11. Olen korkeaa tuottoa hakeva sijoittaja.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

12. Olen valmis kokeilemaan uusia sijoitustuotteita.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

13. Vastuullisuuden huomioiminen sijoituksissani on minulle tärkeää.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

14. Olen aktiivinen sijoittaja.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

15. Sijoitan suunnitellusti.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

16. Olen impulsiivinen sijoittaja.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

17. Teen sijoituspäätökseni itsenäisesti.

	1	2	3	4	5	
Eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Samaa mieltä

18. Onko sijoituskäyttäytymisessäsi tapahtunut muutoksia edellisen 3 vuoden aikana?

- Kyllä
- Ei

19. Millaisia muutoksia sijoituskäyttäytymisessäsi on tapahtunut viimeisen 3 vuoden aikana? Voit valita useamman kuin yhden.

- Olen aloittanut sijoittamisen
- Olen aloittanut säännöllisen sijoittamisen
- Olen kasvattanut kuukausisijoittamisen summaa
- Olen tehnyt suurempia kertasijoituksia
- Olen sijoittanut itselleni uusiin sijoitustuotteisiin
- Olen vähentänyt sijoittamista
- Olen lopettanut aktiivisen sijoittamisen
- Olen realisoanut sijoituksiani
- Muu...

20. Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet muutoksiin? Voit valita useamman kuin yhden.

- Koronan aiheuttama markkinatilanne
- Osakesäästötili mahdollisuus
- Sosiaalinen media mm. Podcastit, blogit, Facebook -ryhmät
- Elämäntilanteen muutos
- Poikkeuksellinen tuloerä esim. lahja, perintö, bonus
- Säännöllisten tulojen nousu
- Muu...

21. Mistä olet hankkinut/saanut sijoituksillesi alkupääoman?

- Palkkatulot
- Perintö
- Lahja
- Opintolaina
- Muu laina
- Muu...

22. Mistä hankit tietoa sijoituspäätösesi avuksi? Voit valita useamman kuin yhden.

- Pankkien sijoitusneuvonta
- Henkilökohtainen sijoitusneuvoja
- Yahoo Finance tai muu ulkomainen kanava
- Inderes
- Nordnet
- Talouselämä
- Kauppalehti
- Oma lähipiiri
- Sosiaalinen media mm. blogit, podcastit, Facebook -ryhmät
- Muu...

23. Mitä kautta sijoitat? Voit valita useamman kuin yhden

- Nordea
- Osuuspankki
- Danske Bank
- Nordnet
- Muu pankki
- Muu...

24. Mikä on sijoitustesi aikajänne keskimäärin?

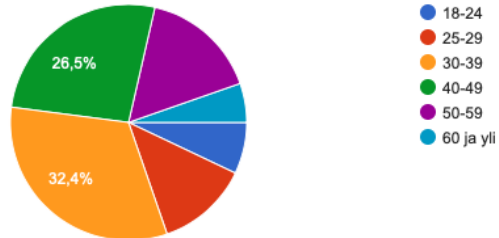
- Alle vuosi
- 1-4 vuotta
- 5-9 vuotta
- 10 vuotta tai enemmän

Liite 2. Kyselylomakkeen vastaukset yhteenvetona

1. Ikä?

411 vastausta

 Kopioi

2. Minkä ikäisenä olet aloittanut sijoittamisen?

403 vastausta

25

20

30

18

35

26

28

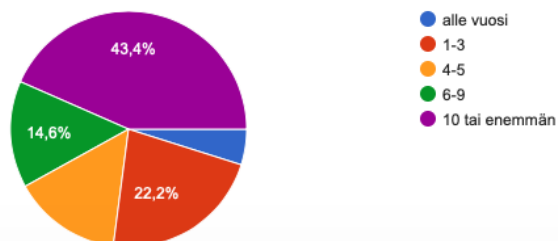
22

24

3. Kuinka monta vuotta olet sijoittanut?

410 vastausta

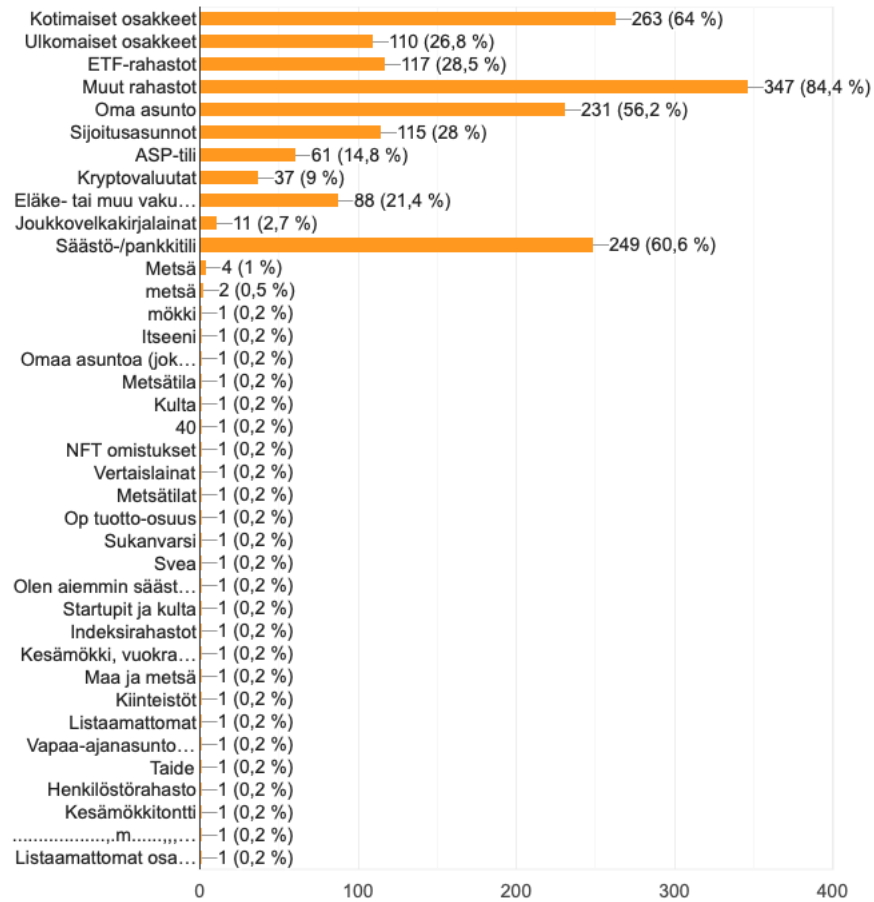
 Kopioi

4. Millaisiin sijoitustuotteisiin sijoitat? Voit valita useamman kuin yhden.

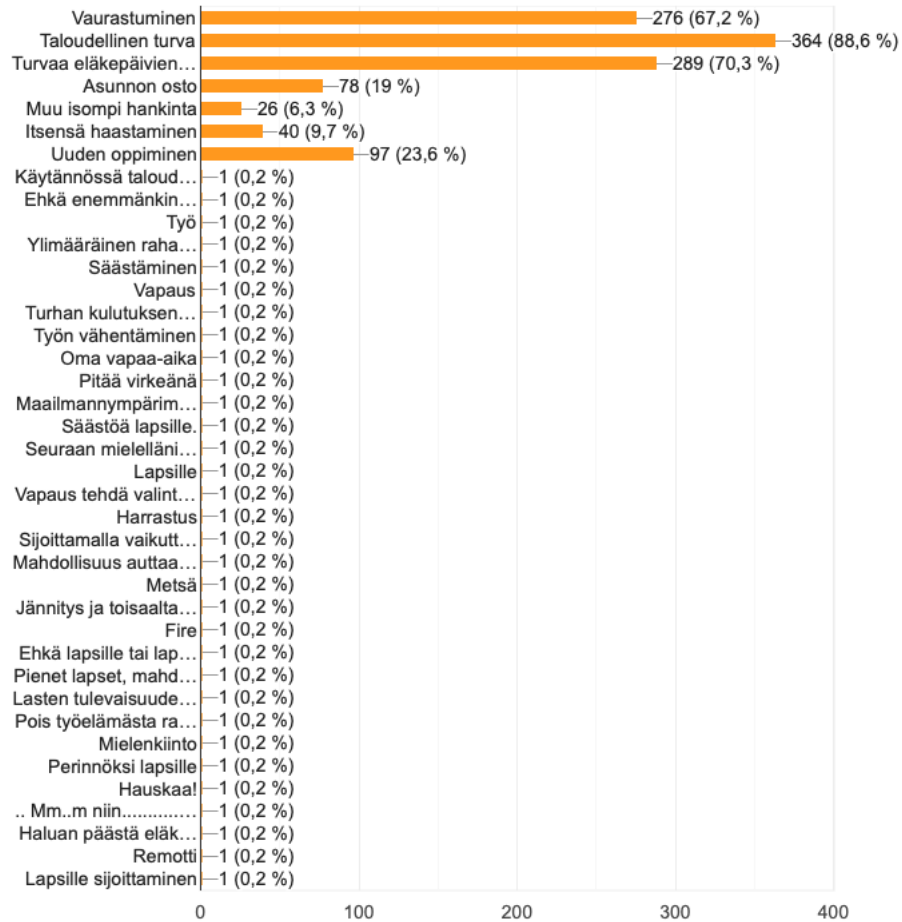
411 vastausta

5. Mikä on sijoittamisesi motiivi? Voit valita useamman kuin yhden.

Kopioi

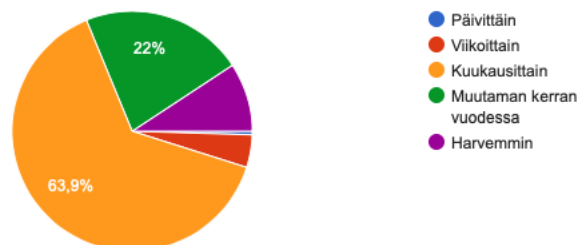
411 vastausta

6. Kuinka usein teet uusia sijoituksia/muutoksia nykyisiin sijoituksiisi?

Kopioi

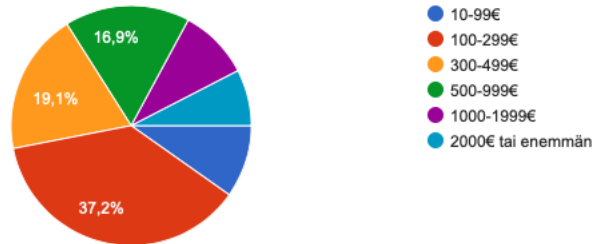
410 vastausta

7. Kuinka paljon olet viimeisen vuoden aikana sijoittanut keskimäärin kuukausittain?

409 vastausta

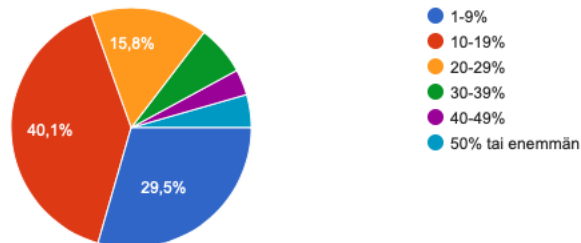
Kopioi

8. Kuinka paljon suunnilleen olet viimeisen vuoden aikana sijoittanut suhteessa tuloihisi?

404 vastausta

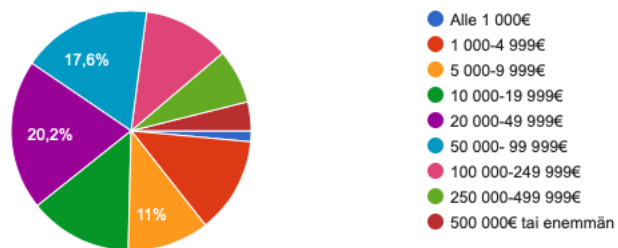
Kopioi

9. Mikä on sijoitustesi arvo tällä hetkellä? (Poislukien oma asunto)

410 vastausta

Kopioi

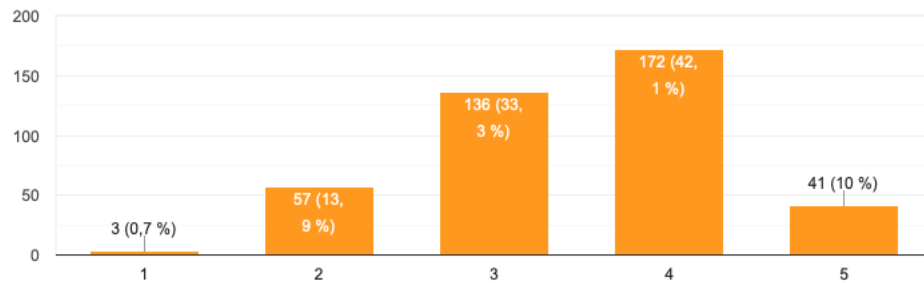

Millainen sijoittaja olen?

10. Riskin ottaminen.

409 vastausta

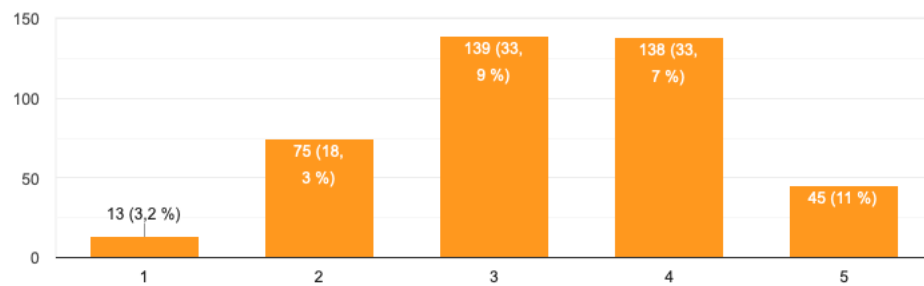
Kopioi

11. Olen korkea tuottoa hakeva sijoittaja.

410 vastausta

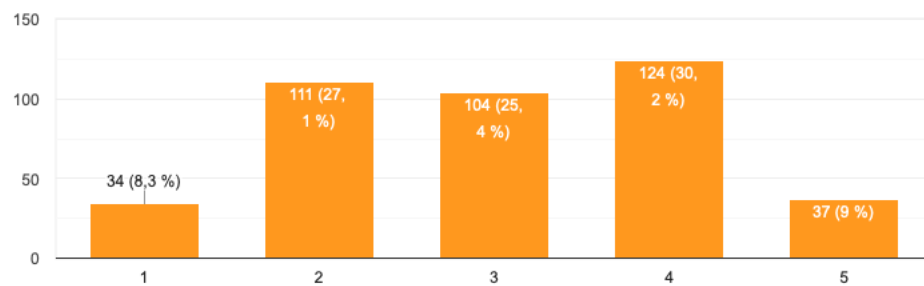
Kopioi

12. Olen valmis kokeilemaan uusia sijoitustuotteita.

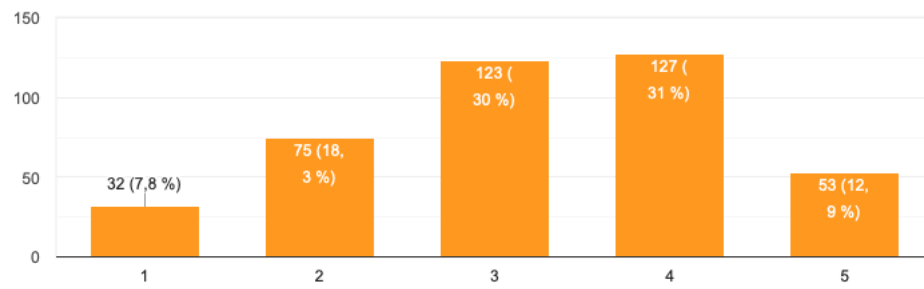
410 vastausta

Kopioi

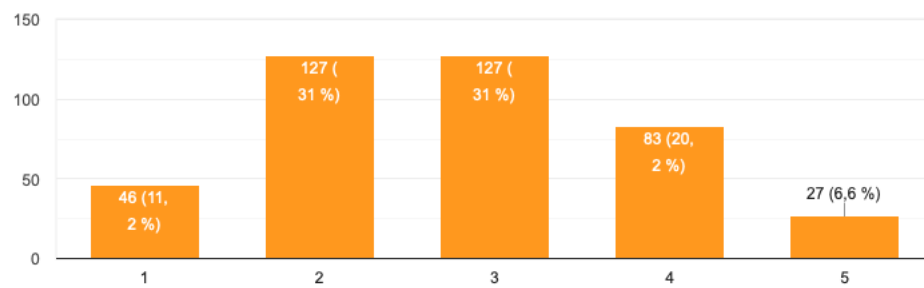
13. Vastuullisuuden huomioiminen sijoituksissani on minulle tärkeää.
410 vastausta

Kopioi

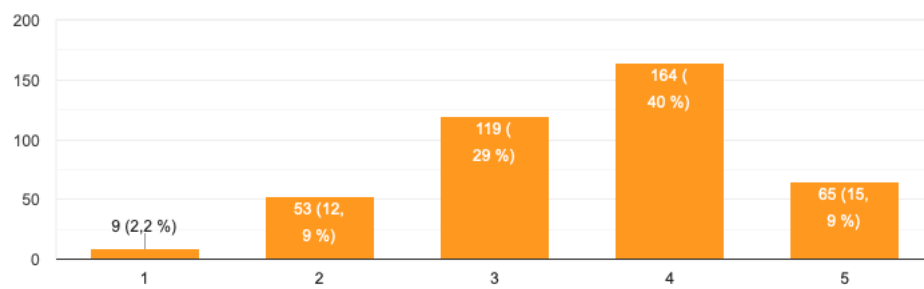
14. Olen aktiivinen sijoittaja.
410 vastausta

Kopioi

15. Sijoitan suunnitellusti.
410 vastausta

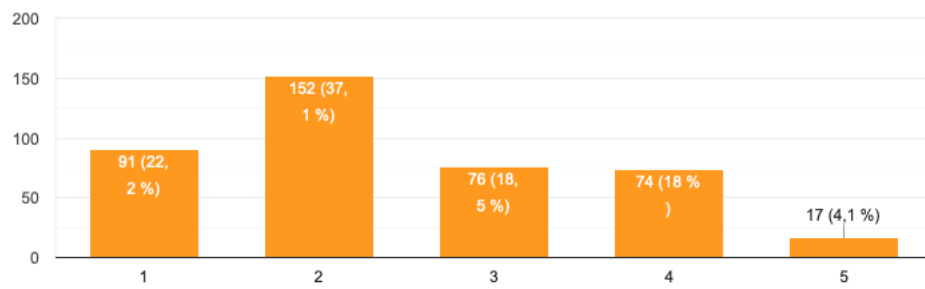
Kopioi

16. Olen impulsiivinen sijoittaja.

Kopioi

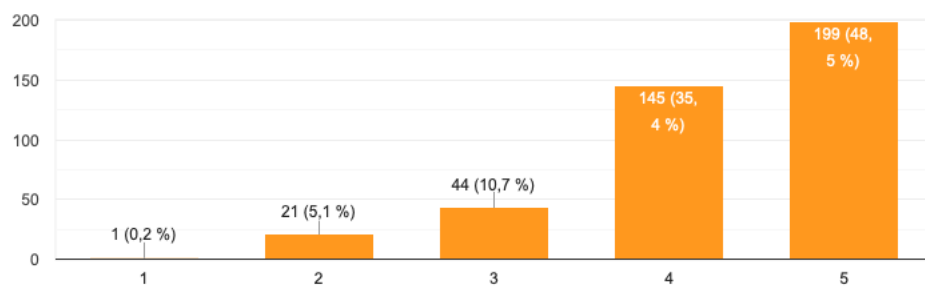
410 vastausta

17. Teen sijoituspäätökseni itsenäisesti.

Kopioi

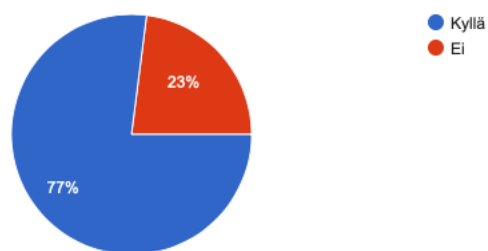
410 vastausta

18. Onko sijoituskäyttäytymisesi tapahtunut muutoksia edellisen 3 vuoden aikana?

Kopioi

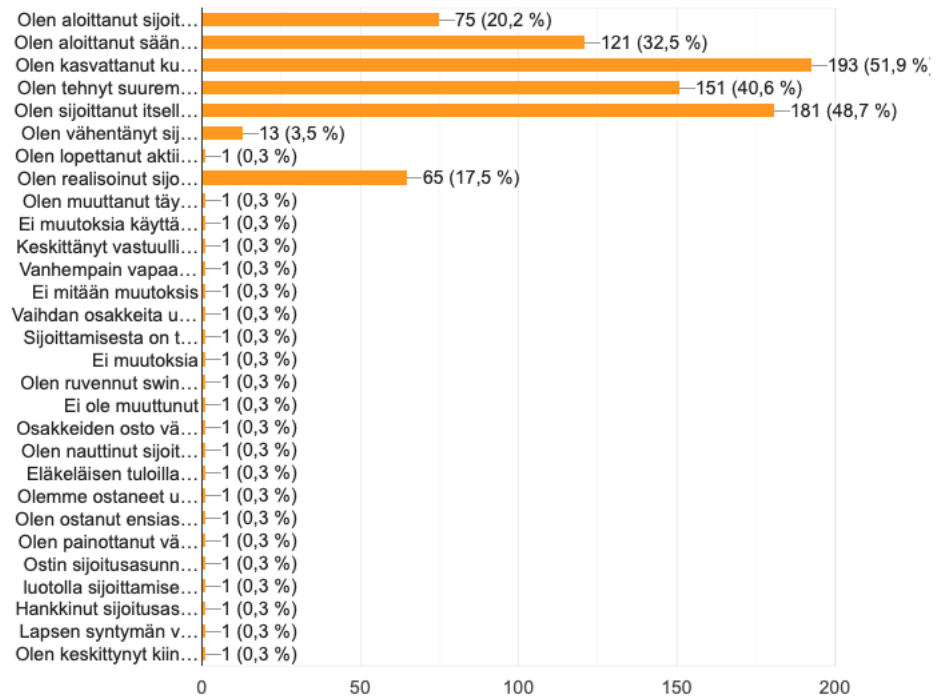
409 vastausta

19. Millaisia muutoksia sijoituskäyttäytymisessäsi on tapahtunut viimeisen 3 vuoden aikana? Voit valita useamman kuin yhden.

 Kopioi

372 vastausta

20. Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet muutoksiin? Voit valita useamman kuin yhden.

 Kopioi

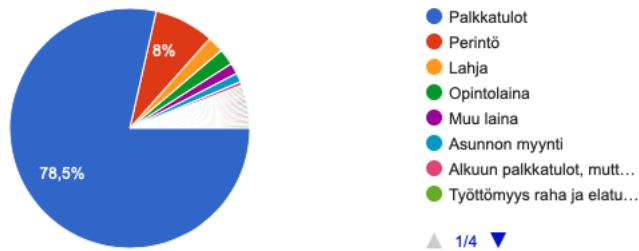
370 vastausta

21. Mistä olet hankkinut/saanut sijoituksillesi alkupääoman?

Kopioi

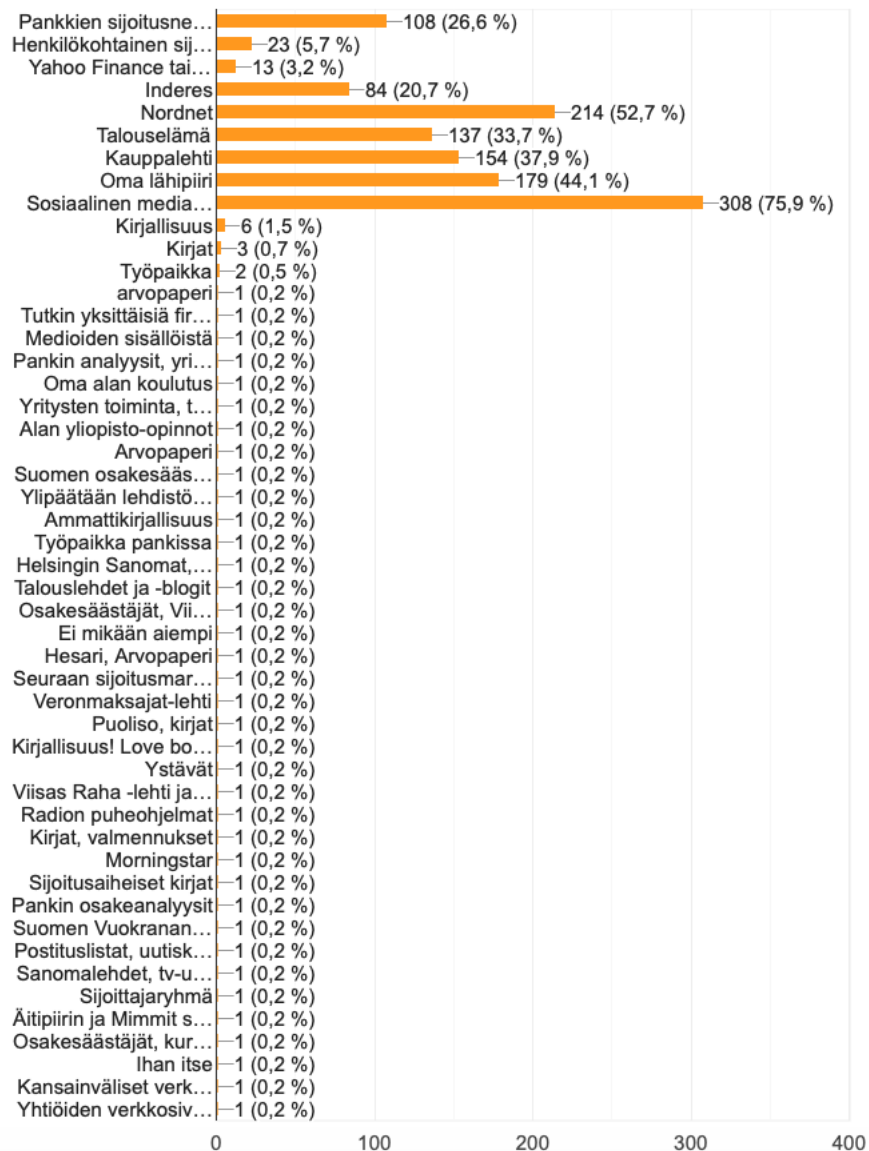
410 vastausta

22. Mistä hankit tietoa sijoituspäätötesi avuksi? Voit valita useamman kuin yhden.

Kopioi

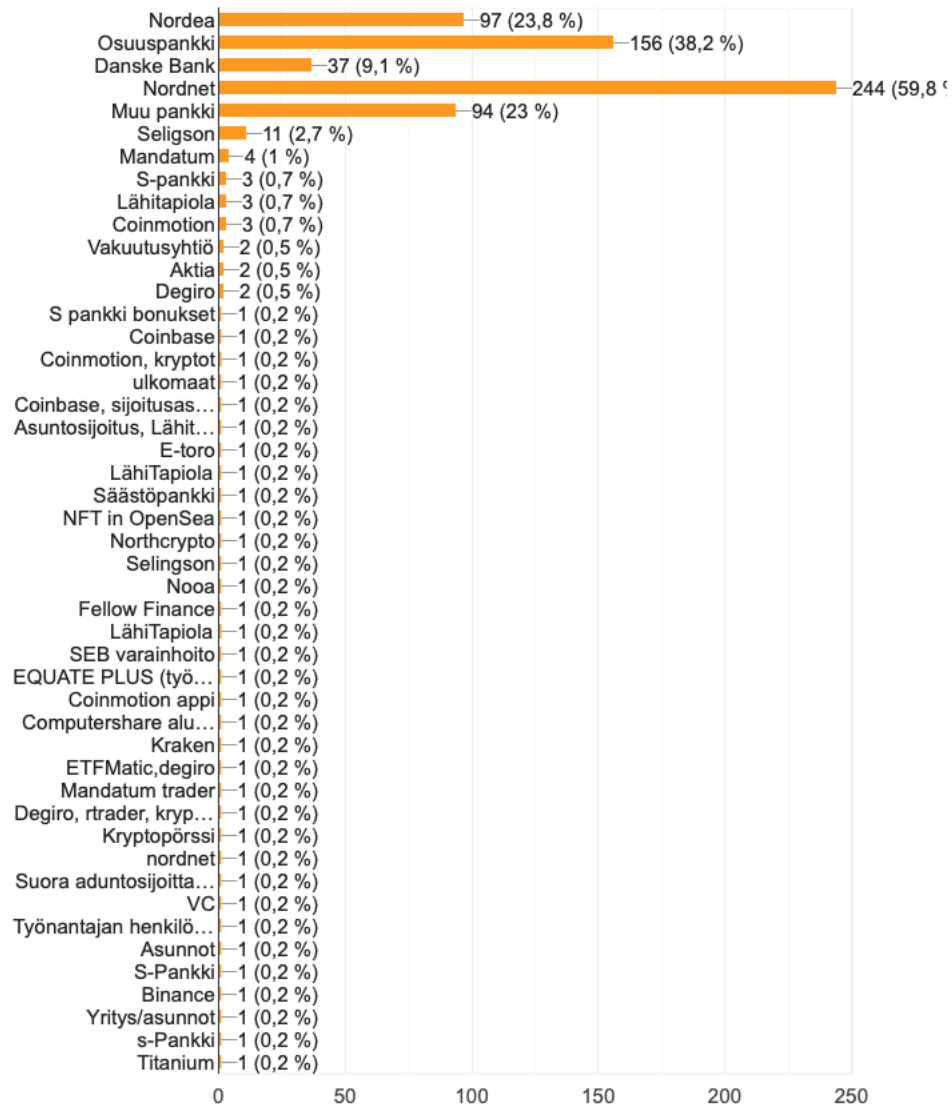
406 vastausta

23. Mitä kautta sijoitat? Voit valita useamman kuin yhden

408 vastausta

24. Mikä on sijoitustesi aikajänne keskimäärin?

411 vastausta

